

บทที่ 4

ผลการทดลอง

4.1 การทดลองที่ 1 การลดอุณหภูมิแบบผ่านอากาศเย็น

จากการศึกษาการลดอุณหภูมิแบบผ่านอากาศเย็นของผลสตรอเบอรี่พันธุ์พระราชทาน 72 ได้ผลการศึกษาดังนี้

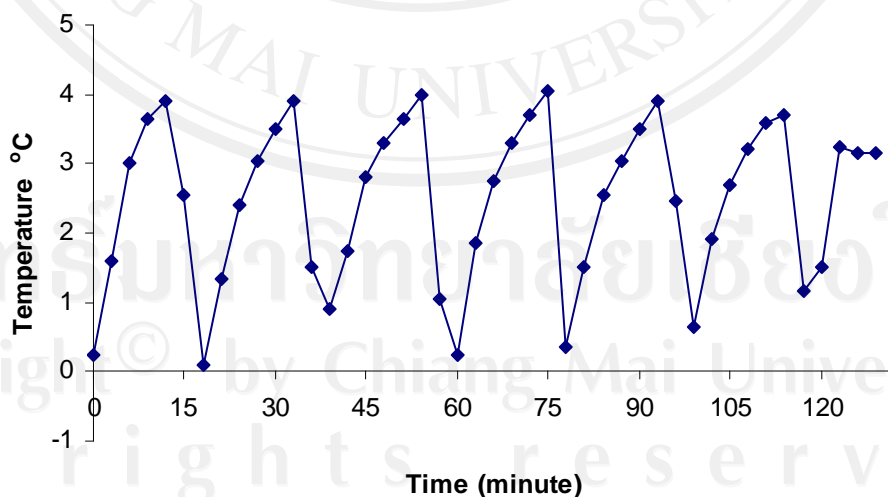
4.1.1 อุณหภูมิผลิตผลก่อนการลดอุณหภูมิและความเร็วลมในห้องเย็น

อุณหภูมิเริ่มต้นก่อนการลดอุณหภูมิแบบผ่านอากาศเย็นของผลสตรอเบอรี่พันธุ์พระราชทาน 72 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 13.27 องศาเซลเซียส ความเร็วของอากาศที่ไหลผ่านตะกร้าขณะทำการลดอุณหภูมิของผลิตผลมีค่าอยู่ในช่วง 0.3 – 0.7 เมตรต่อวินาที

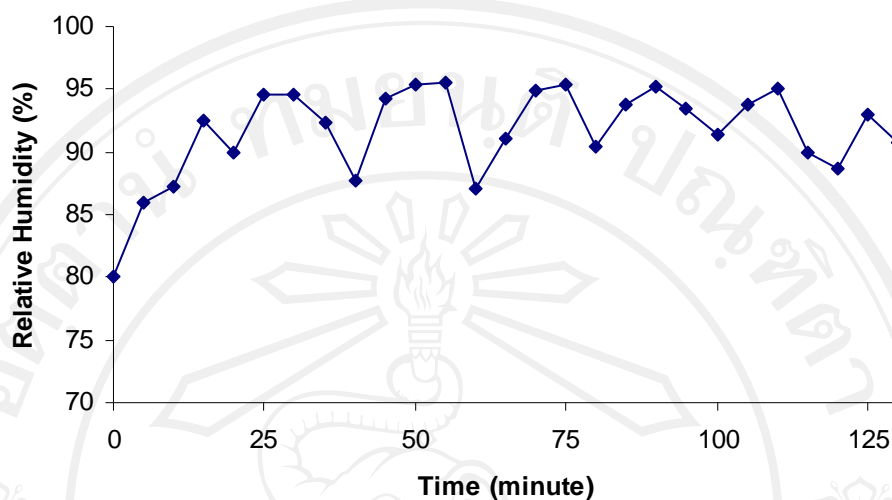
4.1.2 Cooling Parameters

ก. อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์ของอากาศเย็นในห้อง forced - air cooling

อุณหภูมิของอากาศขณะทำการทดลองภายในห้อง forced - air cooling มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 2.5 องศาเซลเซียส ดังภาพที่ 4.1 และมีความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยที่ 93 เปอร์เซ็นต์ ดังแสดงในภาพที่ 4.2

ภาพที่ 4.1 อุณหภูมิของอากาศในการลดอุณหภูมิแบบผ่านอากาศเย็น

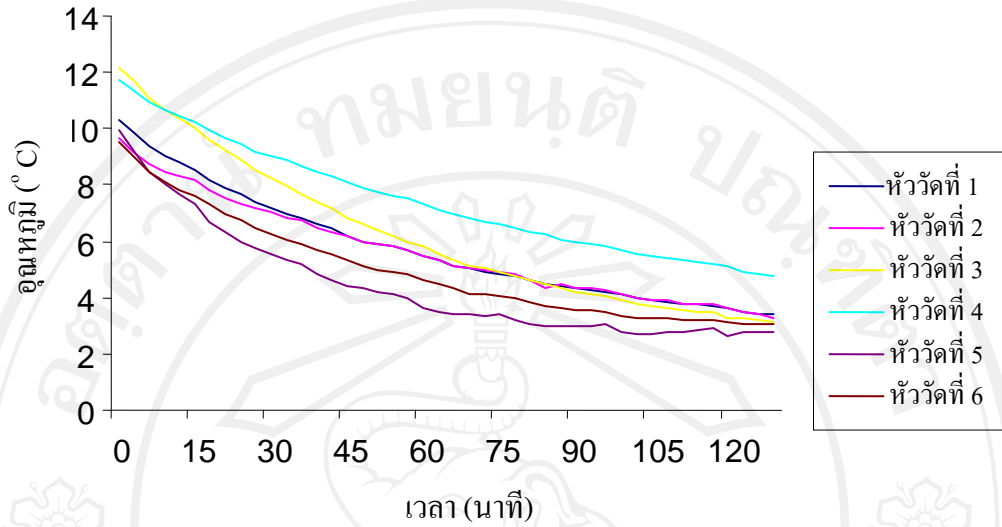

ภาพที่ 4.2 ความชื้นสัมพัทธ์ของอากาศในการลดอุณหภูมิแบบผ่านอากาศเย็น

จากการเขียนแผนภาพการลดอุณหภูมิของผลสตรอเบอรี่กับเวลาที่ใช้ในการลดอุณหภูมิมิ ความสัมพันธ์แบบไม่เป็นเส้นตรงลักษณะของกราฟที่ได้เป็นเส้นโค้งแบบเอกซ์โพเนนเชียลเชิงลบ (negative exponential) สภาวะที่ใช้ในการลดอุณหภูมิมิมีความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย 93 เปอร์เซ็นต์ ค่า cooling parameters ในการลดอุณหภูมิแบบผ่านอากาศเย็นของผลิตผล ได้แสดงในตารางที่ 4.1 โดยค่า lag factor ของการทดลองมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.9396 ทำให้สามารถลดอุณหภูมิสตรอเบอรี่ได้อย่างรวดเร็ว เนื่องจากการถ่ายเทความร้อนเป็นแบบการพา สำหรับค่าของ half cooling time ในสภาวะที่ใช้อุณหภูมิในช่วง 7 ถึง 17 นาที และมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 11.83 นาที ค่า seven-eighths cooling time อยู่ในช่วง 21 ถึง 55 นาที และมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 35.33 นาที ซึ่งค่าจากหัววัดที่ 6 มีค่าน้อยที่สุด และจากหัววัดที่ 5 มีค่ามากที่สุด

สำหรับค่า cooling coefficients ที่แสดงถึงอัตราการลดอุณหภูมิผลสตรอเบอรี่ ในกรณีที่มีค่าสูง หมายถึง การลดอุณหภูมิสตรอเบอรี่ให้ถึงอุณหภูมิที่ต้องการจะใช้ระยะเวลาที่สั้น จากการทดลองพบว่า ค่า cooling coefficients จากหัววัดที่ 6 มีค่ามากที่สุด ส่วนในหัววัดที่ 5 มีค่าน้อยที่สุด จะอยู่ในช่วง 0.035 ถึง 0.100 ต่อนาที ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.07 ต่อนาที อัตราการลดลงของอุณหภูมิในหัววัดต่างๆ แสดงดังในตารางที่ 4.1

การสูญเสียน้ำหนักในการลดอุณหภูมิแบบผ่านอากาศเย็นของสตรอเบอรี่พบว่า ไม่มีการสูญเสียน้ำหนัก แต่เนื่องจากเครื่องชั่งน้ำหนักที่ใช้เป็นเครื่องชั่งแบบหยาบ จึงไม่สามารถระบุเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักได้อย่างละเอียด

ภาพที่ 4.3 การลดลงของอุณหภูมิผลสตรอเบอรี่พันธุ์พระราชทาน 72 ในระหว่างการลดอุณหภูมิแบบผ่านอากาศเย็น

ตารางที่ 4.1 Cooling parameters และเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักในระหว่างการลดอุณหภูมิโดยวิธีผ่านอากาศเย็นของสตรอเบอรี่พันธุ์พระราชทาน 72

หวัด ตำแหน่ง ที่	Lag Factor	Cooling Coefficients (minute ⁻¹)	Half Cooling Time (minute)	Seven – Eighths Cooling Time (minute)	ความเร็ว ลมเฉลี่ย (m/s)	อุณหภูมิ เริ่มต้นของ ผลิตภัณฑ์ เฉลี่ย (°C)	การสูญเสีย น้ำหนัก (เปอร์เซ็นต์)
1	0.9593	0.0705	10	29	0.48	13.27	0.00
2	0.9232	0.0700	9	28	0.48		0.00
3	0.9650	0.0978	12	26	0.55		0.00
4	0.8989	0.0373	16	53	0.36		0.00
5	0.9021	0.0358	17	55	0.30		0.00
6	0.9895	0.1005	7	21	0.70		0.00
Average	0.9396	0.070	11.83	35.33	0.48	13.27	0.00

4.2 การทดลองที่ 2 ผลของการลดอุณหภูมิแบบผ่านอากาศเย็นต่อคุณภาพทางกายภาพและเคมีของผล สตรอเบอร์พันธุ์พระราชทาน 72

4.2.1 การสูญเสียน้ำหนัก

เปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักของผลสตรอเบอร์ที่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ และไม่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ หลังจากเก็บรักษาที่อุณหภูมิต่างๆ นาน 2 วัน มีค่าไม่แตกต่างกัน คือ มีค่าเท่ากับ 1.35 ± 0.77 และ 1.49 ± 0.77 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ

ผลสตรอเบอร์ที่เก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิห้อง นาน 2 วันมีการสูญเสียน้ำหนักมากที่สุด คือ 1.55 ± 0.45 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการสูญเสียน้ำหนักของผลสตรอเบอร์ที่เก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิ 0, 5 และ 10 องศาเซลเซียส ที่มีค่าเท่ากับ 1.26 ± 0.36 , 1.01 ± 0.22 และ 0.97 ± 0.19 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ

ตลอดระยะเวลาของการเก็บรักษา พบว่า ผลสตรอเบอร์ในทุกกรรมวิธีมีการสูญเสียน้ำหนักเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้อิทธิพลร่วมระหว่างกระบวนการลดอุณหภูมิและอุณหภูมิที่เก็บรักษาไม่มีปฏิสัมพันธ์กัน (ตารางที่ 4.2 และภาพที่ 4.4)

4.2.2 สีผิวของผลสตรอเบอร์

ค่า L^* ของสีผิวผลสตรอเบอร์ที่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ และไม่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ หลังจากเก็บรักษาที่อุณหภูมิต่างๆ นาน 2 วัน ไม่แตกต่างกันอย่าง คือ มีค่าเท่ากับ 35.88 ± 3.54 และ 37.96 ± 3.45 ตามลำดับ

ผลสตรอเบอร์ที่เก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิห้อง 10, 5 และ 0 องศาเซลเซียส นาน 2 วัน มีค่า L^* ของสีผิวไม่แตกต่างกัน คือ มีค่าเท่ากับ 37.43 ± 2.92 , 36.08 ± 3.57 , 37.08 ± 3.61 และ 37.09 ± 3.77 ตามลำดับ

เมื่อเก็บรักษาไว้นานขึ้น พบว่า ค่า L^* ของสีผิวผลสตรอเบอร์มีแนวโน้มลดลงเล็กน้อย โดยที่อิทธิพลร่วมระหว่างกระบวนการลดอุณหภูมิและอุณหภูมิที่เก็บรักษาไม่มีปฏิสัมพันธ์กัน (ตารางที่ 4.3 และภาพที่ 4.5)

ค่า chroma ของสีผิวผลสตรอเบอร์ที่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ และไม่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ หลังจากเก็บรักษาที่อุณหภูมิต่างๆ นาน 2 วัน ไม่แตกต่างกัน คือ มีค่าเท่ากับ 48.44 ± 4.68 และ 48.11 ± 5.26 ตามลำดับ

ผลสตรอเบอร์ที่เก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิห้อง และ 0 องศาเซลเซียส นาน 2 วัน มีค่า chroma ของสีผิวผลเท่ากับ 47.36 ± 5.24 และ 47.59 ± 4.50 ตามลำดับ ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับผลสตรอเบอร์ที่เก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิ 10 องศาเซลเซียส ที่มีค่าเท่ากับ 50.11 ± 5.00

ตลอดระยะเวลาของการเก็บรักษา พบว่า ค่า chroma ของสีผิวผลสตรอเบอรี่ในทุกกรรมวิธี มีแนวโน้มค่อนข้างคงที่ ซึ่งอิทธิพลร่วมระหว่างกระบวนการลดอุณหภูมิและอุณหภูมิที่เก็บรักษามีปฏิสัมพันธ์กัน (ตารางที่ 4.3 และภาพที่ 4.6)

ผลสตรอเบอรี่ที่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ และไม่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ หลังจากเก็บรักษาที่อุณหภูมิต่างๆ นาน 2 วัน มีค่า hue angle ของสีผิวผลไม่แตกต่างกัน คือ มีค่าเท่ากับ 31.50 ± 5.06 และ 30.76 ± 4.96 ตามลำดับ

ผลสตรอเบอรี่ที่เก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิ 5 และ 0 องศาเซลเซียส นาน 2 วัน มีค่า hue angle เท่ากับ 32.29 ± 5.01 และ 34.20 ± 4.77 องศา ตามลำดับ ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญกับค่า hue angle ของผลสตรอเบอรี่ที่เก็บรักษาที่อุณหภูมิห้องและ 10 องศาเซลเซียส ซึ่งมีค่าเท่ากับ 28.32 ± 4.24 และ 29.73 ± 5.40 องศา ตามลำดับ

ค่า hue angle ของสีผิวผลสตรอเบอรี่ในทุกกรรมวิธีมีแนวโน้มลดลงในช่วงแรกของการเก็บรักษา หลังจากนั้นค่อนข้างคงที่ ทั้งนี้อิทธิพลร่วมระหว่างกระบวนการลดอุณหภูมิและอุณหภูมิที่เก็บรักษามีปฏิสัมพันธ์กัน (ตารางที่ 4.3 และภาพที่ 4.7)

4.2.3 ความแน่นเนื้อ

ผลสตรอเบอรี่ที่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ หลังจากเก็บรักษาที่อุณหภูมิต่างๆ นาน 2 วัน มีค่าความแน่นเนื้อเท่ากับ 0.80 ± 0.12 กิโลกรัม ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับค่าความแน่นเนื้อของผลสตรอเบอรี่ที่ไม่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ ที่มีค่าเท่ากับ 0.77 ± 0.13 กิโลกรัม

ค่าความแน่นเนื้อของผลสตรอเบอรี่ที่เก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิ 0, 5 และ 10 องศาเซลเซียส นาน 2 วัน มีค่าเท่ากับ 0.82 ± 0.11 , 0.82 ± 0.09 และ 0.80 ± 0.10 กิโลกรัม ตามลำดับ ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับผลสตรอเบอรี่ที่เก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิห้อง ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.72 ± 0.15 กิโลกรัม

ตลอดระยะเวลาการเก็บรักษา พบว่า ค่าความแน่นเนื้อของผลสตรอเบอรี่มีแนวโน้มลดลงเล็กน้อย โดยที่อิทธิพลร่วมระหว่างกระบวนการลดอุณหภูมิและอุณหภูมิที่เก็บรักษามีปฏิสัมพันธ์กัน (ตารางที่ 4.4 และภาพที่ 4.8)

4.2.4 ปริมาณของแข็งทั้งหมดที่ละลายน้ำได้

ปริมาณของแข็งทั้งหมดที่ละลายน้ำได้ของผลสตรอเบอรี่ที่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ หลังจากเก็บรักษาที่อุณหภูมิต่างๆ นาน 2 วัน มีค่าเท่ากับ 9.60 ± 0.58 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งแตกต่างกันอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติกับปริมาณของแข็งทั้งหมดที่ละลายน้ำได้ของผลสตรอบอรี่ที่ไม่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ ซึ่งมีค่าเท่ากับ 9.89 ± 0.44 เปอร์เซ็นต์

ผลสตรอบอรี่ที่เก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิ 10 องศาเซลเซียส นาน 2 วัน มีปริมาณของแข็งทั้งหมดที่ละลายน้ำได้เท่ากับ 10.01 ± 0.67 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับปริมาณของแข็งทั้งหมดที่ละลายน้ำได้ของผลสตรอบอรี่ที่เก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิ 0 องศาเซลเซียส ที่มีค่าเท่ากับ 9.48 ± 0.49 เปอร์เซ็นต์

ตลอดระยะเวลาของการเก็บรักษา พบว่า ปริมาณของแข็งทั้งหมดที่ละลายน้ำได้ของผลสตรอบอรี่ในทุกกรรมวิธีมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเล็กน้อย โดยที่อิทธิพลร่วมระหว่างกระบวนการลดอุณหภูมิและอุณหภูมิที่เก็บรักษามีปฏิสัมพันธ์กัน (ตารางที่ 4.4 และภาพที่ 4.9)

4.2.5 ค่า pH

ผลสตรอบอรี่ที่ไม่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ หลังจากเก็บรักษาที่อุณหภูมิต่างๆ นาน 2 วัน มีค่า pH เท่ากับ 3.33 ± 0.08 ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับค่า pH ของผลสตรอบอรี่ที่ไม่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ ที่มีค่าเท่ากับ 3.41 ± 0.08

ผลสตรอบอรี่ที่เก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิห้อง 0 องศาเซลเซียส นาน 2 วัน มีค่า pH เท่ากับ 3.43 ± 0.08 ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับค่า pH กับผลสตรอบอรี่ที่เก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิห้องและ 10 องศาเซลเซียส ที่มีค่าเท่ากับ 3.33 ± 0.07 และ 3.33 ± 0.10 ตามลำดับ

ตลอดระยะเวลาการเก็บรักษา พบว่า ค่า pH มีแนวโน้มลดลงโดยที่อิทธิพลร่วมระหว่างกระบวนการลดอุณหภูมิและอุณหภูมิที่เก็บรักษามีปฏิสัมพันธ์กัน (ตารางที่ 4.4 และภาพที่ 4.10)

4.2.6 ปริมาณกรดที่ไทเทรตได้

ปริมาณกรดที่ไทเทรตได้ของผลสตรอบอรี่ที่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ และไม่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ หลังจากเก็บรักษาที่อุณหภูมิต่างๆ นาน 2 วัน มีค่าไม่แตกต่างกัน ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.95 ± 0.19 และ 0.97 ± 0.20 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ

ผลสตรอบอรี่ที่เก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิ 10 องศาเซลเซียส นาน 2 วัน มีปริมาณกรดที่ไทเทรตได้เท่ากับ 1.03 ± 0.20 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งมีค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับปริมาณกรดที่ไทเทรตได้ของผลสตรอบอรี่ที่เก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิ 5 และ 0 องศาเซลเซียส คือ มีค่าเท่ากับ 0.89 ± 0.19 และ 0.91 ± 0.20 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ

ตลอดระยะเวลาการเก็บรักษา พบว่า ปริมาณกรดที่ไทเทรตได้ค่อนข้างคงที่ ทั้งนี้อิทธิพลร่วมระหว่างกระบวนการลดอุณหภูมิและอุณหภูมิที่เก็บรักษามีปฏิสัมพันธ์กัน (ตารางที่ 4.4 และภาพที่ 4.11)

4.2.7 ปริมาณวิตามินซี

ผลสตรอเบอร์รี่ที่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ หลังจากเก็บรักษาที่อุณหภูมิต่างๆ นาน 2 วัน มีปริมาณวิตามินซีเท่ากับ 51.77 ± 6.61 มิลลิกรัม/100 กรัม น้ำหนักสด ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับปริมาณวิตามินซีของผลสตรอเบอร์รี่ที่ไม่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ ที่มีค่าเท่ากับ 48.40 ± 6.86 มิลลิกรัม/100 กรัม น้ำหนักสด

ผลสตรอเบอร์รี่ที่เก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิห้อง นาน 2 วัน มีปริมาณวิตามินซีเท่ากับ 46.87 ± 8.05 มิลลิกรัม/100 กรัม น้ำหนักสด ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับปริมาณวิตามินซีของผลสตรอเบอร์รี่ที่เก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิ 10 องศาเซลเซียส ที่มีค่าเท่ากับ 54.11 ± 8.54 มิลลิกรัม/100 กรัม น้ำหนักสด แต่ไม่แตกต่างกับปริมาณวิตามินซีของผลสตรอเบอร์รี่ที่เก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิ 5 และ 0 องศาเซลเซียส

ซึ่งอิทธิพลร่วมระหว่างกระบวนการลดอุณหภูมิและอุณหภูมิที่เก็บรักษาไม่มีปฏิสัมพันธ์กัน (ตารางที่ 4.4 และภาพที่ 4.12)

4.2.8 ปริมาณแอนโทไซยานิน

ปริมาณแอนโทไซยานินของผลสตรอเบอร์รี่ที่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ และไม่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ หลังจากเก็บรักษาที่อุณหภูมิต่างๆ นาน 2 วัน มีค่าไม่แตกต่างกัน คือ มีค่าเท่ากับ 7.39 ± 3.06 และ 7.45 ± 2.37 มิลลิกรัม/100 กรัม น้ำหนักสด

ผลสตรอเบอร์รี่ที่เก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิห้อง นาน 2 วัน มีปริมาณแอนโทไซยานินเท่ากับ 12.42 ± 2.97 มิลลิกรัม/100 กรัม น้ำหนักสด ซึ่งมีค่ามากกว่าปริมาณแอนโทไซยานินของผลสตรอเบอร์รี่ที่เก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิ 10, 5 และ 0 องศาเซลเซียส ที่มีค่าเท่ากับ 9.85 ± 2.54 , 7.88 ± 1.32 และ 6.18 ± 1.65 มิลลิกรัม/100 กรัม น้ำหนักสด ตามลำดับ

เมื่อเก็บรักษาไว้นานขึ้น พบว่า ปริมาณแอนโทไซยานินของผลสตรอเบอร์รี่ในทุกกรรมวิธีมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น ทั้งนี้อิทธิพลร่วมระหว่างกระบวนการลดอุณหภูมิและอุณหภูมิที่เก็บรักษามีปฏิสัมพันธ์กัน (ตารางที่ 4.4 และภาพที่ 4.13)

4.2.9 อายุการเก็บรักษา

อายุการเก็บรักษาของผลสตรอเบอร์รี่ที่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ ไม่แตกต่างกับอายุการเก็บรักษาของผลสตรอเบอร์รี่ที่ไม่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ คือ มีค่าเท่ากับ 7.50 ± 4.80 และ 7.50 ± 4.80 วัน ตามลำดับ

ผลสตรอเบอร์รี่ที่เก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิ 0 องศาเซลเซียส มีอายุการเก็บรักษานานที่สุด คือ 12.00 ± 0.85 วัน ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญกับผลสตรอเบอร์รี่ที่เก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิ 5, 10

องศาเซลเซียส และอุณหภูมิห้อง ซึ่งมีอายุการเก็บรักษาเท่ากับ 10.0 ± 0.85 , 6.0 ± 1.35 และ 2.00 ± 0.85 วัน ตามลำดับ

โดยที่อิทธิพลร่วมระหว่างกระบวนการลดอุณหภูมิและอุณหภูมิที่เก็บรักษาไม่มีปฏิสัมพันธ์กัน (ตารางที่ 4.5)

ตารางที่ 4.2 การสูญเสียน้ำหนักของผลสดรอเบอรี่พันธุ์พระราชทาน 72 ที่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ และไม่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ แล้วเก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิห้อง, 10, 5 และ 0 องศาเซลเซียส นาน 2 วัน

วิธีการ	การสูญเสียน้ำหนัก (เปอร์เซ็นต์)
ปัจจัยที่ 1 : กระบวนการลดอุณหภูมิ	
ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ	1.35 ± 0.77
ไม่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ	1.49 ± 0.77
ปัจจัยที่ 2 : อุณหภูมิที่เก็บรักษา	
อุณหภูมิห้อง	1.55 ± 0.45^a
10 องศาเซลเซียส	0.97 ± 0.19^c
5 องศาเซลเซียส	1.01 ± 0.22^c
0 องศาเซลเซียส	1.26 ± 0.36^{ab}
ปัจจัยที่ 1	ns
ปัจจัยที่ 2	*
ปัจจัยที่ 1×2	ns

หมายเหตุ ตัวอักษรที่ตามหลังค่าเฉลี่ยที่แตกต่างกันแสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

* คือ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ns คือ ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.3 ค่า L*, chroma และ hue angle ของสีผิวผลสตรอเบอร์รี่พันธุ์พระราชทาน 72 ที่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ และไม่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ แล้วเก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิห้อง, 10, 5 และ 0 องศาเซลเซียส นาน 2 วัน

วิธีการ	ค่าสี		
	L*	chroma	hue angle
ปัจจัยที่ 1 : กระบวนการลดอุณหภูมิ			
ผ่านการลดอุณหภูมิ	35.88±3.54	48.44±4.68	31.50±5.06 ^b
ไม่ผ่านการลดอุณหภูมิ	37.96±3.45	48.11±5.26	30.76±4.96 ^a
ปัจจัยที่ 2 : อุณหภูมิที่เก็บรักษา			
อุณหภูมิห้อง	37.43±2.92	47.36±5.24 ^a	28.32±4.24 ^a
10 องศาเซลเซียส	36.08±3.57	50.11±5.00 ^b	29.73±5.40 ^b
5 องศาเซลเซียส	37.08±3.61	48.01±4.45 ^{ab}	32.29±5.01 ^c
0 องศาเซลเซียส	37.09±3.77	47.59±4.50 ^a	34.20±4.77 ^c
ปัจจัยที่ 1	ns	ns	*
ปัจจัยที่ 2	ns	*	ns
ปัจจัยที่ 1×2	ns	*	*

หมายเหตุ ตัวอักษรที่ตามหลังค่าเฉลี่ยที่แตกต่างกันแสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ

ความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

* คือ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ns คือ ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.4 ความแน่นเนื้อ ปริมาณของแข็งทั้งหมดที่ละลายน้ำได้ ค่า pH ปริมาณกรดที่ไทเทรตได้ ปริมาณวิตามินซี และปริมาณแอนโทไซยานินของผลสตรอเบอร์รี่พันธุ์พระราชทาน 72 ที่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ และไม่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ แล้วเก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิห้อง, 10, 5 และ 0 องศาเซลเซียส นาน 2 วัน

วิธีการ	ความแน่นเนื้อ (กิโลกรัม)	ปริมาณของแข็งทั้งหมดที่ละลายน้ำได้ (เปอร์เซ็นต์)	ค่า pH	ปริมาณกรดที่ไทเทรตได้ (เปอร์เซ็นต์)	ปริมาณวิตามินซี (มิลลิกรัม/น้ำหนักสด)	ปริมาณแอนโทไซยานิน (มิลลิกรัม/น้ำหนักสด)
ปัจจัยที่ 1 : กระบวนการลดอุณหภูมิ						
ผ่านการลดอุณหภูมิ	0.80±0.12 ^a	9.60±0.58 ^b	3.33±0.08 ^b	0.95±0.19	51.77±6.61 ^a	7.39±3.06
ไม่ผ่านการลดอุณหภูมิ	0.77±0.13 ^b	9.89±0.44 ^a	3.41±0.08 ^a	0.97±0.20	48.40±6.86 ^b	7.45±2.37
ปัจจัยที่ 2 : อุณหภูมิที่เก็บรักษา						
อุณหภูมิห้อง	0.72±0.15 ^b	9.83±0.43 ^{ab}	3.33±0.07 ^b	0.99±0.21 ^{ab}	46.87±8.05 ^b	12.42±2.97 ^a
10 องศาเซลเซียส	0.80±0.10 ^a	10.01±0.67 ^a	3.33±0.10 ^b	1.03±0.20 ^a	54.11±8.54 ^a	9.85±2.54 ^b
5 องศาเซลเซียส	0.82±0.09 ^a	9.70±0.62 ^{ab}	3.40±0.08 ^{ab}	0.89±0.19 ^c	50.05±4.87 ^{ab}	7.88±1.32 ^c
0 องศาเซลเซียส	0.82±0.11 ^a	9.48±0.49 ^b	3.43±0.08 ^a	0.91±0.20 ^{bc}	49.29±6.93 ^b	6.18±1.65 ^d
ปัจจัยที่ 1	*	*	*	ns	*	ns
ปัจจัยที่ 2	*	*	*	*	*	*
ปัจจัยที่ 1×2	*	*	*	*	ns	*

หมายเหตุ ตัวอักษรที่ตามหลังค่าเฉลี่ยที่แตกต่างกันแสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

* คือ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ns คือ ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

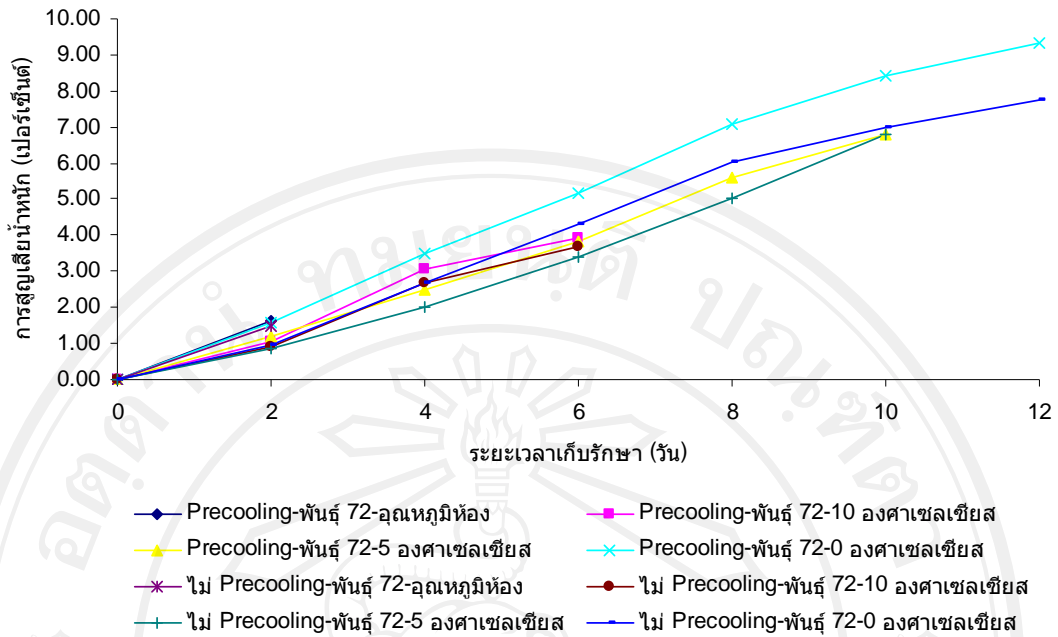
ตารางที่ 4.5 อายุการเก็บรักษาของผลสตรอเบอรี่พันธุ์พระราชทาน 72 ที่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ และไม่ผ่านกระบวนการ ลดอุณหภูมิ แล้วเก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิห้อง, 10, 5 และ 0 องศาเซลเซียส

วิธีการ	อายุการเก็บรักษา (วัน)
ปีจจัยที่ 1 : กระบวนการลดอุณหภูมิ	
ผ่านการลดอุณหภูมิ	7.50±4.80
ไม่ผ่านการลดอุณหภูมิ	7.50±4.80
ปีจจัยที่ 2 : อุณหภูมิที่เก็บรักษา	
อุณหภูมิห้อง	2.00±0.85 ^d
10 องศาเซลเซียส	6.00±1.35 ^c
5 องศาเซลเซียส	10.00±0.85 ^b
0 องศาเซลเซียส	12.00±0.85 ^a
ปีจจัยที่ 1	ns
ปีจจัยที่ 2	*
ปีจจัยที่ 1×2	ns

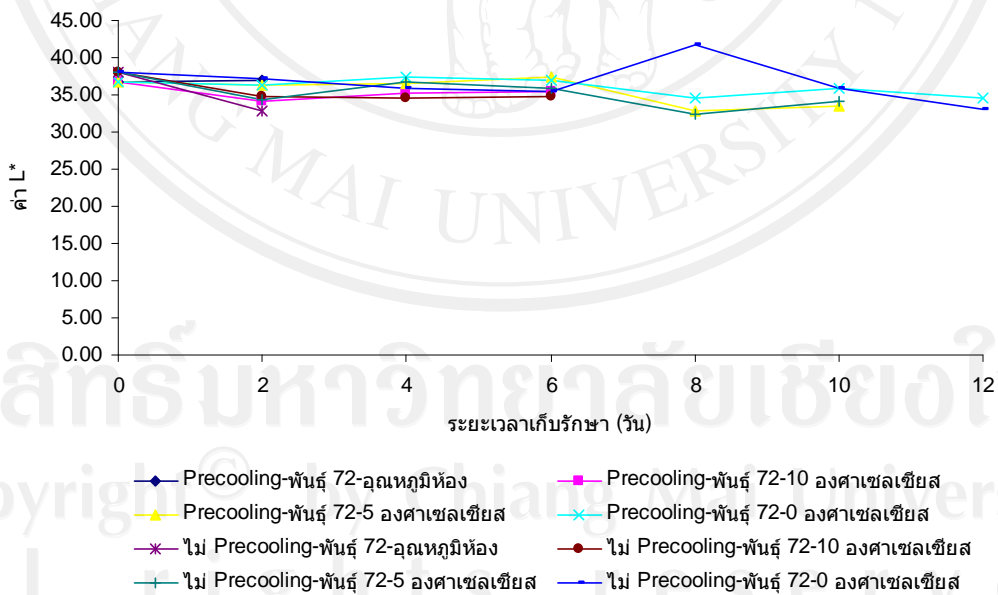
หมายเหตุ ตัวอักษรที่ตามหลังค่าเฉลี่ยที่แตกต่างกันแสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซนต์

* คือ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

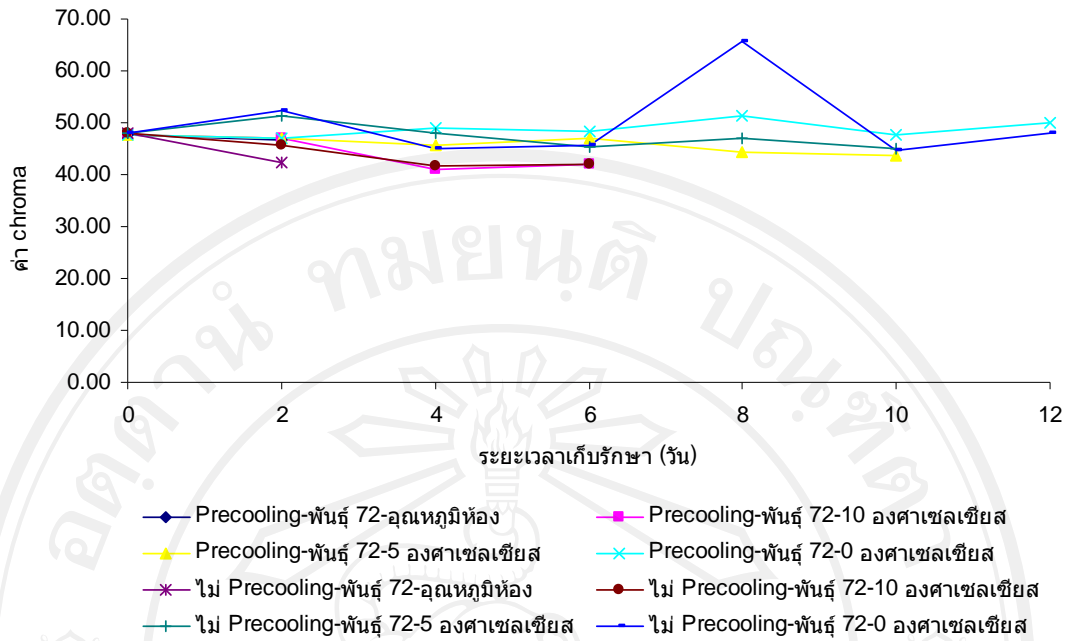
ns คือ ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

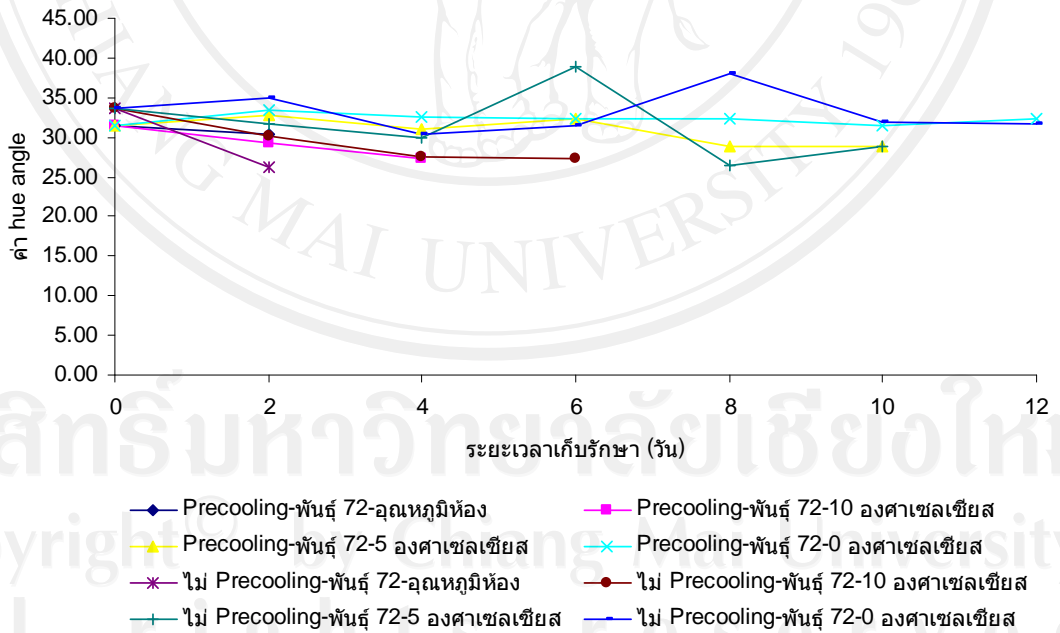
ภาพที่ 4.4 การสูญเสียน้ำหนักของผลสตรอเบอร์รี่พันธุ์พระราชทาน 72 ที่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ และไม่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ แล้วเก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิห้อง, 10, 5 และ 0 องศาเซลเซียส นาน 12 วัน

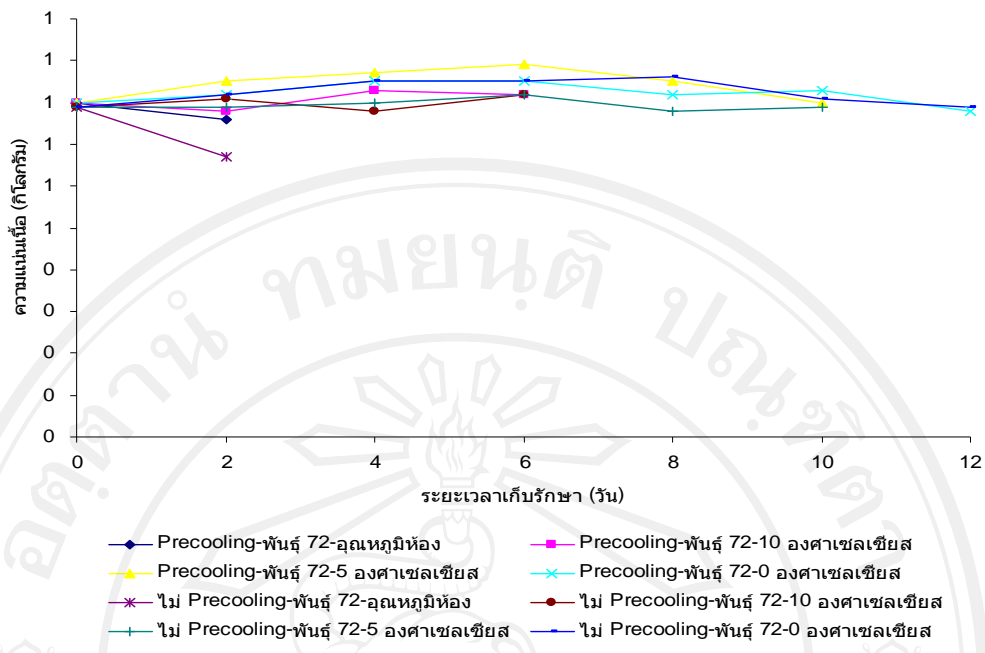
ภาพที่ 4.5 ค่า L* ของสีผิวผลสตรอเบอร์รี่พันธุ์พระราชทาน 72 ที่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ และไม่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ แล้วเก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิห้อง, 10, 5 และ 0 องศาเซลเซียส นาน 12 วัน

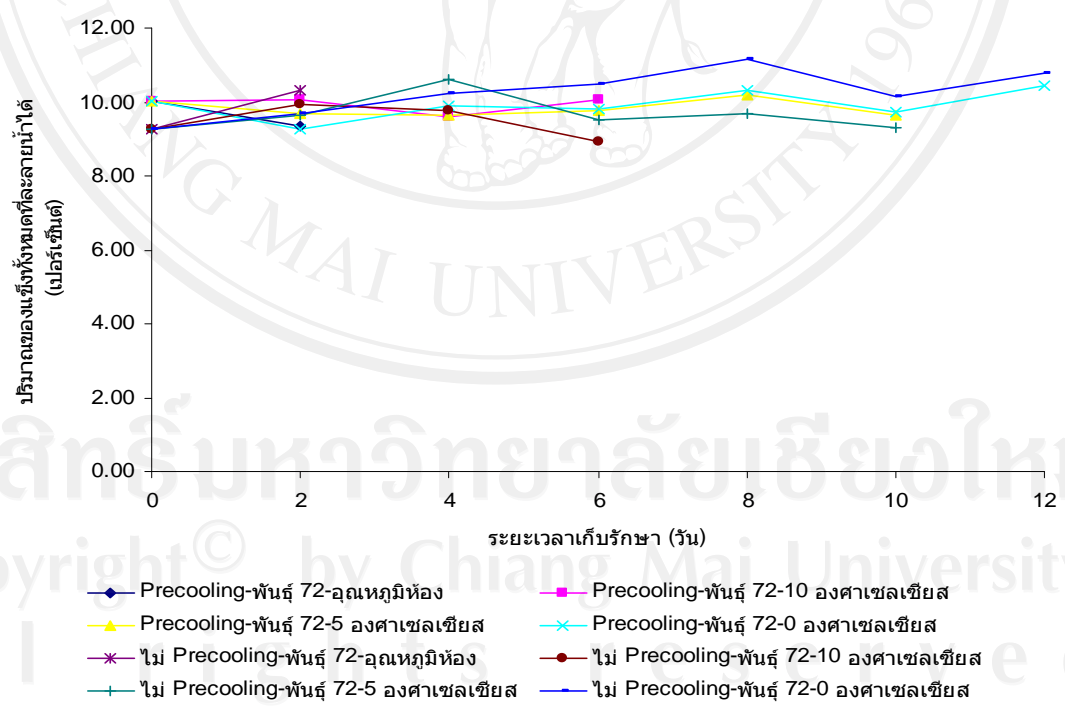
ภาพที่ 4.6 ค่า chroma ของสีผิวผลสตรอเบอรี่พันธุ์พระราชทาน 72 ที่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ และไม่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ แล้วเก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิห้อง, 10, 5 และ 0 องศาเซลเซียส นาน 12 วัน

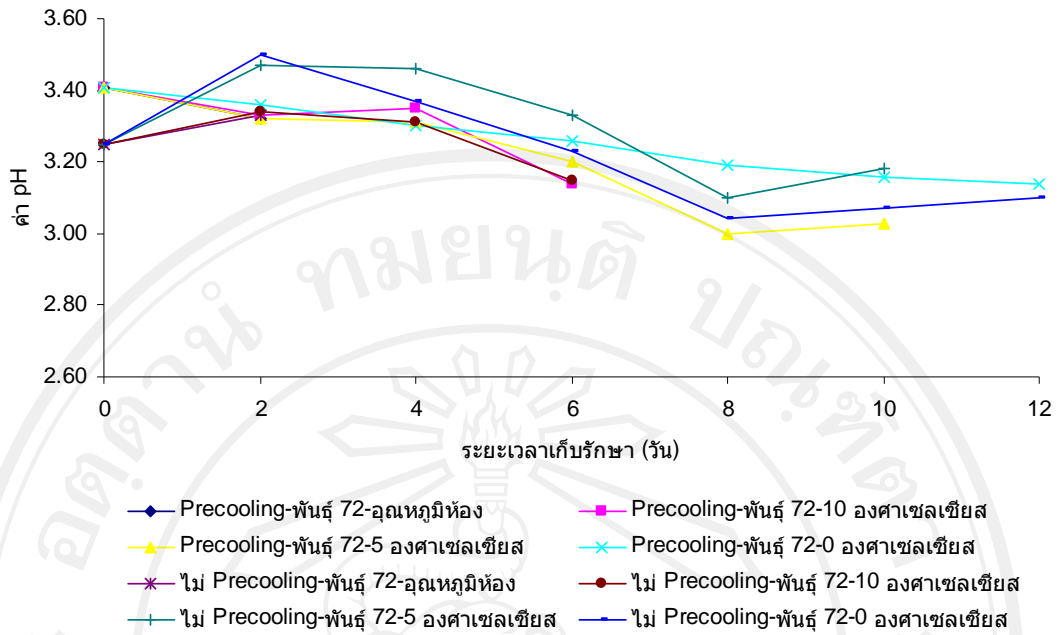
ภาพที่ 4.7 ค่า hue angle ของสีผิวผลสตรอเบอรี่พันธุ์พระราชทาน 72 ที่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ และไม่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ แล้วเก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิห้อง, 10, 5 และ 0 องศาเซลเซียส นาน 12 วัน

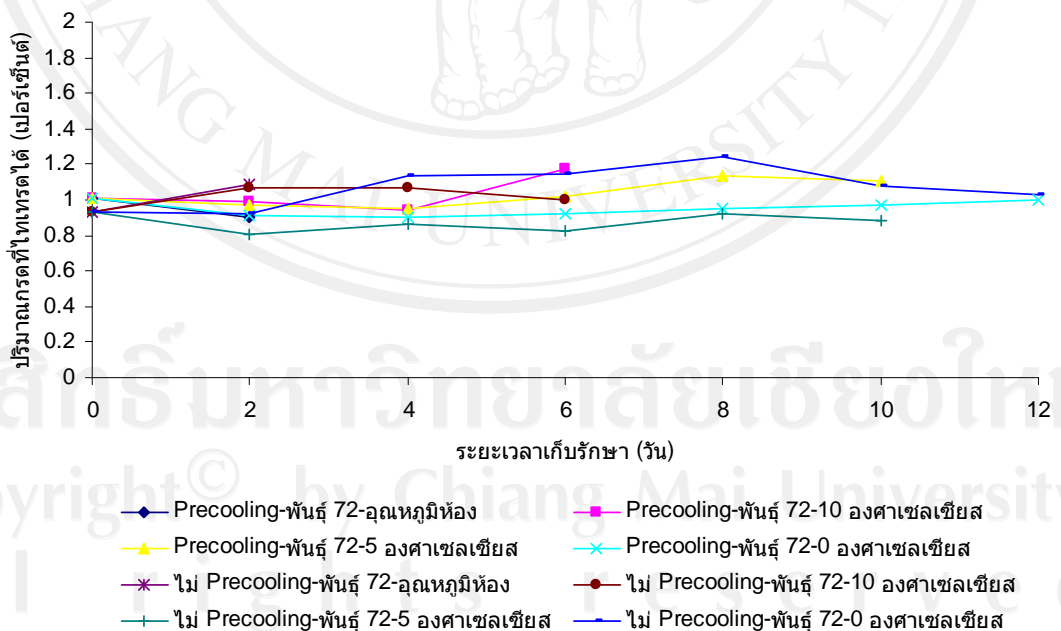
ภาพที่ 4.8 ความแน่นเนื้อของผลสตรอเบอรี่พันธุ์พระราชทาน 72 ที่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิและไม่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ แล้วเก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิห้อง, 10, 5 และ 0 องศาเซลเซียส นาน 12 วัน

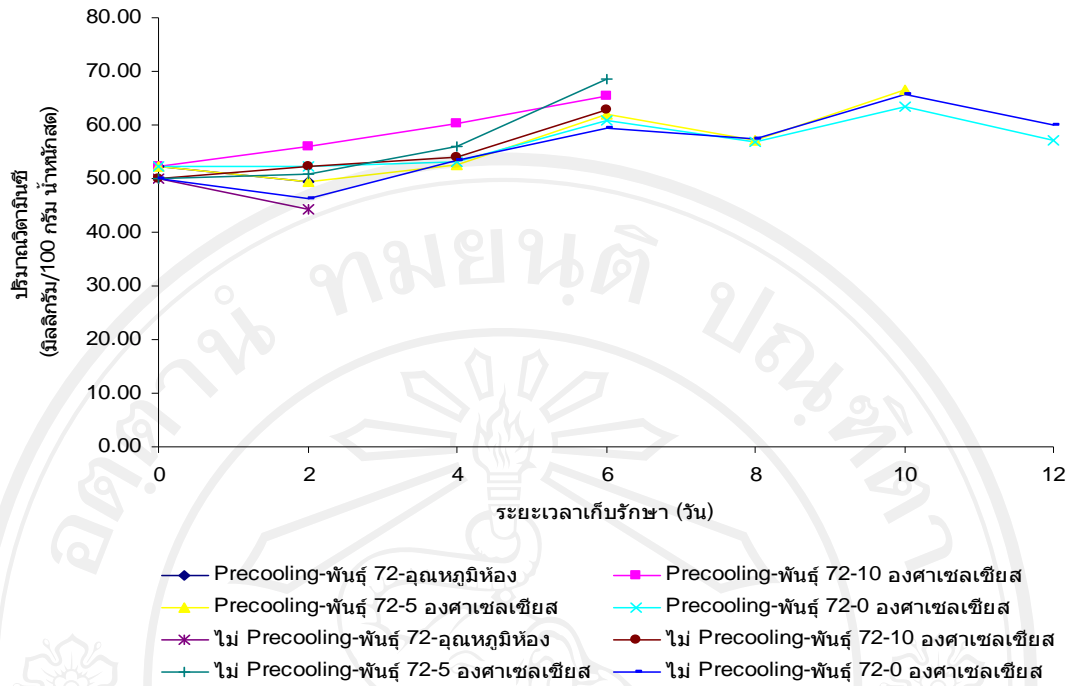
ภาพที่ 4.9 ปริมาณของแข็งทั้งหมดที่ละลายน้ำได้ของผลสตรอเบอรี่พันธุ์พระราชทาน 72 ที่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิและไม่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ แล้วเก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิห้อง, 10, 5 และ 0 องศาเซลเซียส นาน 12 วัน

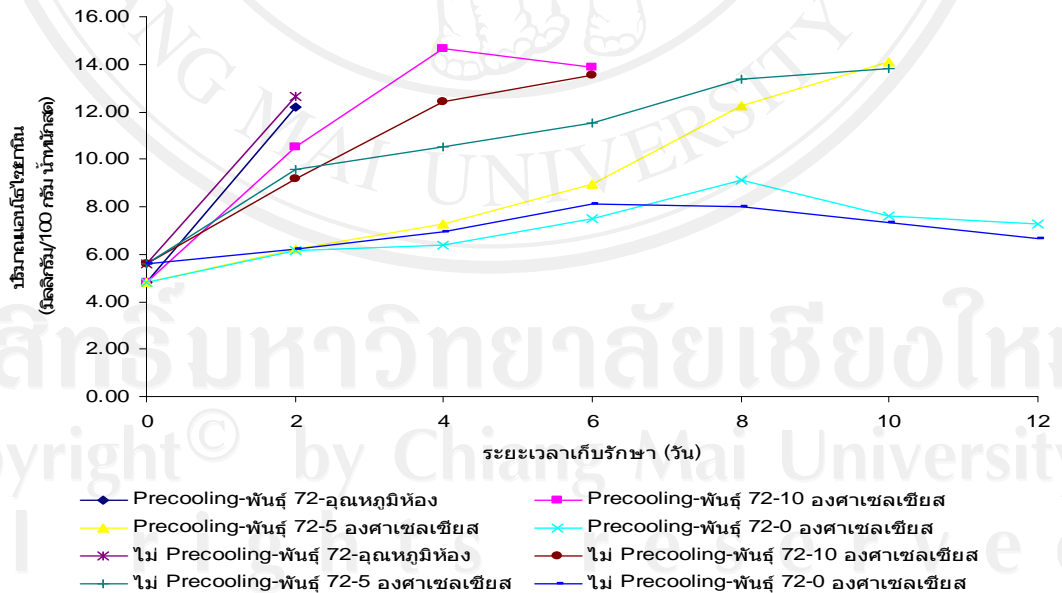
ภาพที่ 4.10 ค่า pH ของผลสตรอเบอรี่พันธุ์พระราชทาน 72 ที่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ และไม่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ แล้วเก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิห้อง, 10, 5 และ 0 องศาเซลเซียส นาน 12 วัน

ภาพที่ 4.11 ปริมาณกรดที่ไทเทรตได้ของผลสตรอเบอรี่พันธุ์พระราชทาน 72 ที่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ และไม่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ แล้วเก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิห้อง, 10, 5 และ 0 องศาเซลเซียส นาน 12 วัน

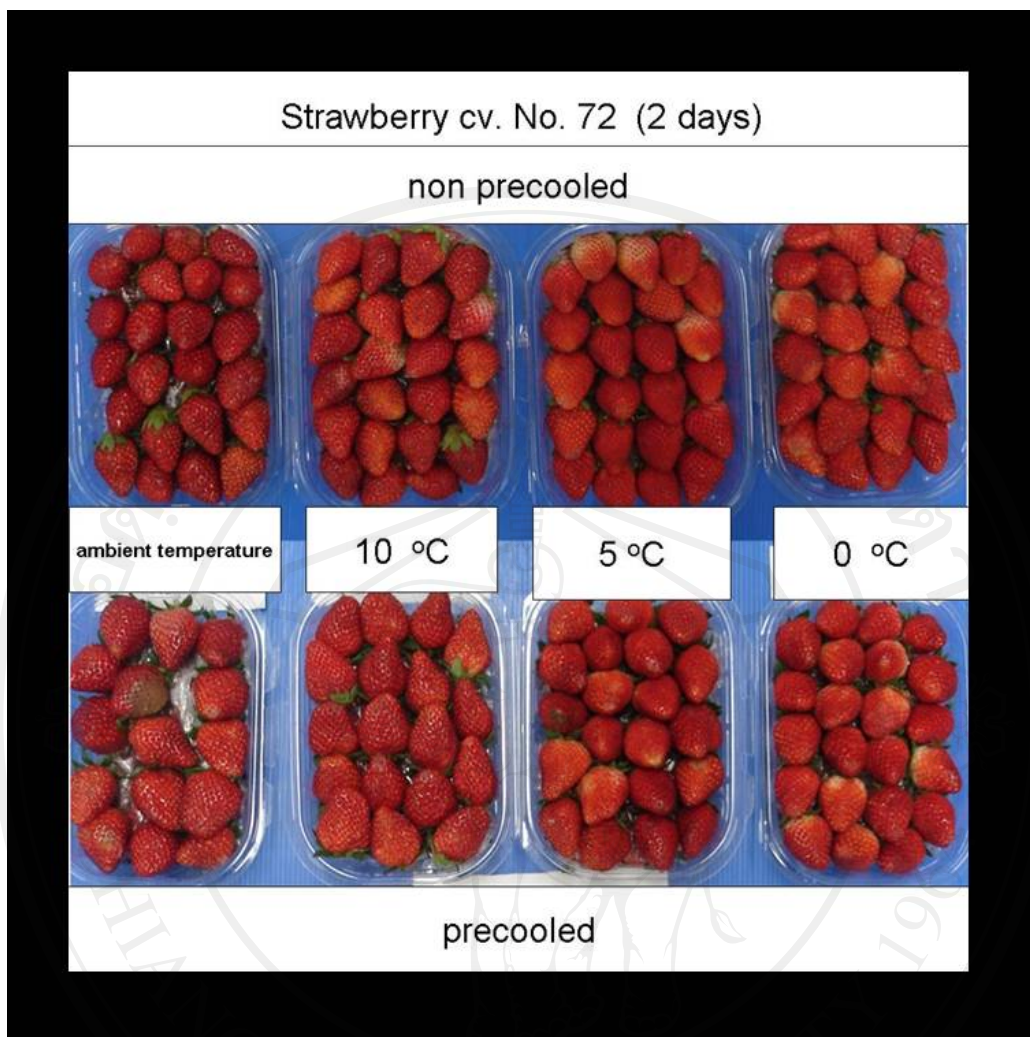

ภาพที่ 4.12 ปริมาณวิตามินซีของผลสตรอเบอรี่พันธุ์พระราชทาน 72 ที่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ และไม่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ แล้วเก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิห้อง, 10, 5 และ 0 องศาเซลเซียส นาน 12 วัน

ภาพที่ 4.13 ปริมาณแอนโทไซยานินของผลสตรอเบอรี่พันธุ์พระราชทาน 72 ที่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ และไม่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ แล้วเก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิห้อง, 10, 5 และ 0 องศาเซลเซียส นาน 12 วัน

ภาพที่ 4.14 ลักษณะของผลสตรอเบอรี่ที่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิและไม่ผ่านการลดอุณหภูมิ
หลังจากเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 0, 5 และ 10 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิห้อง นาน 2 วัน

4.3 การทดลองที่ 3 ผลของการลดอุณหภูมิแบบผ่านอากาศเย็นต่ออัตราการหายใจของผลสตรอเบอรี่ พันธุ์พระราชทาน 72

อัตราการหายใจ

อัตราการหายใจของผลสตรอเบอรี่ที่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ และไม่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ ที่เก็บรักษาที่อุณหภูมิ 5 องศาเซลเซียส นาน 11 วัน พบว่า ในช่วงวันแรกของการเก็บรักษา อัตราการหายใจจะสูงมาก แต่พอเข้าสู่วันที่ 2 อัตราการหายใจลดต่ำลงอย่างมาก และมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นในทั้ง 2 กรรมวิธี แต่ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จนเมื่อเข้าสู่วันที่ 7 ของการเก็บรักษาจะเห็นว่า ผลสตรอเบอรี่ที่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิมิ้อัตราการหายใจสูงกว่าผลสตรอเบอรี่ที่ไม่ผ่านการลดอุณหภูมิ และมีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อยๆ ตลอดระยะเวลาของการเก็บรักษา พบว่า อัตราการหายใจของผลสตรอเบอรี่ในทั้ง 2 กรรมวิธีมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นเมื่อเก็บรักษานานขึ้น (ภาพที่ 4.14)

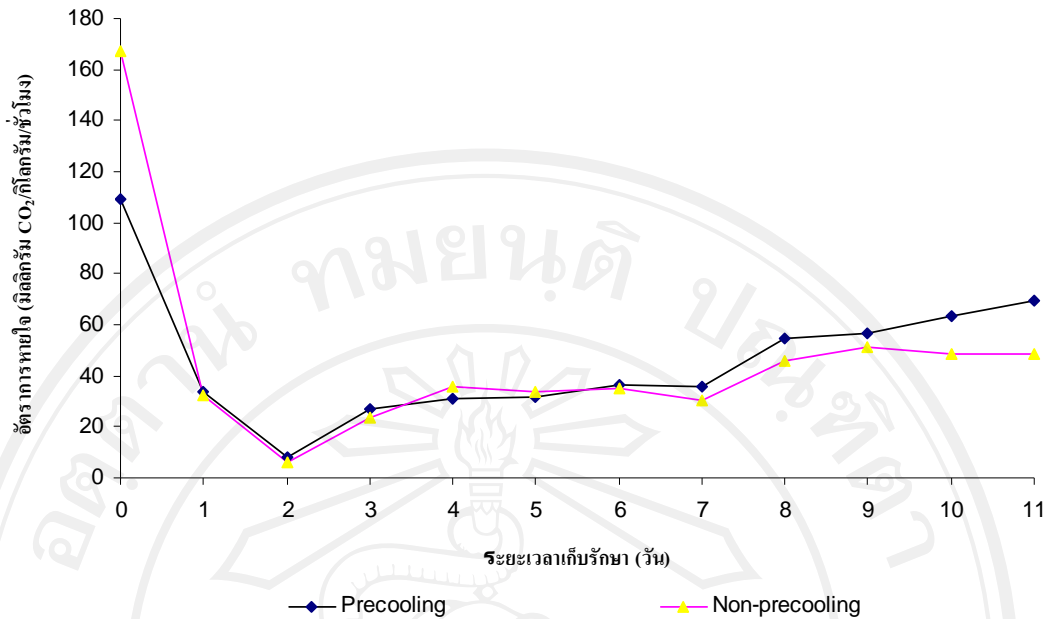
ตารางที่ 4.6 อัตราการหายใจของผลสตรอเบอร์รี่พันธุ์พระราชทาน 72 ที่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ และไม่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ แล้วเก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิ 5 องศาเซลเซียส นาน 11 วัน

วิธีการ	อัตราการหายใจ (มิลลิกรัม CO ₂ /กิโลกรัม/ชั่วโมง)											
	ระยะเวลาเก็บรักษา (วัน)											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
ผ่านการลดอุณหภูมิ	109.30±4.62	33.44±3.93	8.05±0.48	26.79±3.99	31.12±12.17	32.00±6.87	36.38±1.25	35.98±1.62	54.29±6.31	56.92±4.27	63.29±3.35	70.29±2.53
ไม่ผ่านการลดอุณหภูมิ	167.16±8.22	32.32±2.05	6.26±3.72	23.76±11.18	35.56±2.53	33.65±94.99	35.28±2.36	30.09±4.12	45.99±1.28	51.06±6.82	48.29±4.72	49.19±3.23
	ns	ns	ns	ns	ns	ns	ns	*	*	*	*	*

หมายเหตุ ตัวอักษรที่ตามหลังค่าเฉลี่ยที่แตกต่างกันแสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

* คือ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ns คือ ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ภาพที่ 4.15 อัตราการหายใจของผลสตรอเบอรี่พันธุ์พระราชทาน 72 ที่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ และไม่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ แล้วเก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิ 5 องศาเซลเซียส นาน 11 วัน

4.4 การทดลองที่ 4 ผลของสารละลายกรดซิตริกต่อคุณภาพและการเจริญของเชื้อจุลินทรีย์ของผลสตรอเบอรี่ที่ตัดแต่งพร้อมบริโภคที่ผ่านการลดอุณหภูมิแบบผ่านอากาศเย็น

4.4.1 ค่าสีผิวผล

ค่า L^* ของสีผิวผลสตรอเบอรี่ที่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ และไม่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ หลังเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 5 องศาเซลเซียส นาน 2 วัน มีค่าไม่แตกต่างกัน คือ มีค่าเท่ากับ 38.19 ± 6.73 และ 40.34 ± 6.25 ตามลำดับ

ผลสตรอเบอรี่ที่จุ่มลงในสารละลายกรดซิตริก ความเข้มข้น 0, 1 และ 2 เปอร์เซ็นต์ มีค่า L^* ของสีผิวไม่แตกต่างกัน คือ มีค่าเท่ากับ 39.40 ± 4.57 , 39.11 ± 5.98 และ 39.28 ± 6.49 ตามลำดับ

เมื่อเก็บรักษาไว้นานขึ้น พบว่า ค่า L^* ของสีผิวผลสตรอเบอรี่ค่อนข้างคงที่ โดยที่อิทธิพลร่วมระหว่างกระบวนการลดอุณหภูมิและความเข้มข้นของสารละลายกรดซิตริกมีปฏิสัมพันธ์กัน (ตารางที่ 4.7 และภาพที่ 4.15)

ค่า chroma ของสีผิวผลสตรอเบอรี่ที่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ และไม่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ หลังเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 5 องศาเซลเซียส นาน 2 วัน มีค่าไม่แตกต่างกัน คือ มีค่าเท่ากับ 48.26 ± 4.43 และ 47.67 ± 3.02 ตามลำดับ

ผลสตรอบเออรี่ที่จุ่มลงในสารละลายกรดซิดริก ความเข้มข้น 0, 1 และ 2 เปอร์เซ็นต์ มีค่า chroma ของสีผิวไม่แตกต่างกัน คือ มีค่าเท่ากับ 47.43 ± 3.95 , 48.45 ± 4.42 และ 48.03 ± 2.18 ตามลำดับ ตลอดระยะเวลาของการเก็บรักษา พบว่า ค่า chroma ของสีผิวผลสตรอบเออรี่ในทุกกรรมวิธี มีแนวโน้มลดลง ซึ่งอิทธิพลร่วมระหว่างกระบวนการลดอุณหภูมิและความเข้มข้นของสารละลายกรดซิดริก ไม่มีปฏิสัมพันธ์กัน (ตารางที่ 4.7 และภาพที่ 4.16)

ผลสตรอบเออรี่ที่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ และไม่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ หลังเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 5 องศาเซลเซียส นาน 2 วัน มีค่า hue angle ของสีผิวผลไม่แตกต่างกัน คือ มีค่าเท่ากับ 36.85 ± 4.67 และ 36.88 ± 6.35 ตามลำดับ

ผลสตรอบเออรี่ที่จุ่มลงในสารละลายกรดซิดริก ความเข้มข้น 0, 1 และ 2 เปอร์เซ็นต์ มีค่า hue angle ของสีผิวไม่แตกต่างกัน คือ มีค่าเท่ากับ 37.22 ± 6.91 , 36.52 ± 7.90 และ 36.86 ± 7.35 ตามลำดับ

ค่า hue angle ของสีผิวผลสตรอบเออรี่ในทุกกรรมวิธีมีแนวโน้มลดลงในช่วงแรกของการเก็บรักษา หลังจากนั้นค่อนข้างคงที่ ทั้งนี้อิทธิพลร่วมระหว่างกระบวนการลดอุณหภูมิและความเข้มข้นของสารละลายกรดซิดริก ไม่มีปฏิสัมพันธ์กัน (ตารางที่ 4.7 และภาพที่ 4.17)

4.4.2 ค่าสีเนื้อ

ค่า L^* ของสีเนื้อผลสตรอบเออรี่ที่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ หลังเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 5 องศาเซลเซียส นาน 2 วัน มีค่าเท่ากับ 64.12 ± 4.95 ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับค่า L^* ของสีเนื้อผลสตรอบเออรี่ที่ไม่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ ที่มีค่าเท่ากับ 60.56 ± 4.34

ผลสตรอบเออรี่ที่จุ่มลงในสารละลายกรดซิดริก ความเข้มข้น 0, 1 และ 2 เปอร์เซ็นต์ มีค่า L^* ของสีเนื้อไม่แตกต่างกัน คือ มีค่าเท่ากับ 61.72 ± 3.24 , 62.16 ± 2.99 และ 63.14 ± 3.66 ตามลำดับ

เมื่อเก็บรักษาไว้นานขึ้น พบว่า ค่า L^* ของสีเนื้อผลสตรอบเออรี่ค่อนข้างคงที่ โดยที่อิทธิพลร่วมระหว่างกระบวนการลดอุณหภูมิและความเข้มข้นของสารละลายกรดซิดริก ไม่มีปฏิสัมพันธ์กัน (ตารางที่ 4.8 และภาพที่ 4.18)

ค่า chroma ของสีเนื้อผลสตรอบเออรี่ที่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิมิ หลังเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 5 องศาเซลเซียส นาน 2 วัน มีค่าเท่ากับ 24.47 ± 6.96 ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับค่า chroma ของสีเนื้อผลสตรอบเออรี่ที่ไม่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ ที่มีค่าเท่ากับ 27.74 ± 7.95

ผลสตรอบเออรี่ที่จุ่มลงในสารละลายกรดซิดริก ความเข้มข้น 0, 1 และ 2 เปอร์เซ็นต์ มีค่า chroma ของสีเนื้อไม่แตกต่างกันอย่าง คือ มีค่าเท่ากับ 24.62 ± 4.88 , 27.42 ± 4.71 และ 26.25 ± 6.12 ตามลำดับ

ตลอดระยะเวลาของการเก็บรักษา พบว่า ค่า chroma ของสีเนื้อผลสตรอเบอร์รี่ในทุกกรรมวิธีมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ซึ่งอิทธิพลร่วมระหว่างกระบวนการลดอุณหภูมิและความเข้มข้นของสารละลาย กรดซิตริกไม่มีปฏิสัมพันธ์กัน (ตารางที่ 4.8 และภาพที่ 4.19)

ค่า hue angle ของสีเนื้อผลสตรอเบอร์รี่ที่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ หลังเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 5 องศาเซลเซียส นาน 2 วัน มีค่าเท่ากับ 53.49 ± 5.36 ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับค่า hue angle ของสีเนื้อผลสตรอเบอร์รี่ที่ไม่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ ที่มีค่าเท่ากับ 50.14 ± 9.60

ผลสตรอเบอร์รี่ที่จุ่มลงในสารละลายกรดซิตริก ความเข้มข้น 0, 1 และ 2 เปอร์เซ็นต์ มีค่า hue angle ของสีเนื้อไม่แตกต่างกันอย่าง คือ มีค่าเท่ากับ 51.25 ± 5.94 , 52.24 ± 3.86 และ 51.95 ± 5.46 ตามลำดับ

ค่า hue angle ของสีเนื้อผลสตรอเบอร์รี่ในทุกกรรมวิธีมีแนวโน้มลดลงในช่วงแรกของการเก็บรักษา หลังจากนั้นค่อนข้างคงที่ ทั้งนี้อิทธิพลร่วมระหว่างกระบวนการลดอุณหภูมิและความเข้มข้นของสารละลายกรดซิตริกไม่มีปฏิสัมพันธ์กัน (ตารางที่ 4.8 และภาพที่ 4.20)

4.4.3 ความแน่นเนื้อ

ผลสตรอเบอร์รี่ที่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ หลังเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 5 องศาเซลเซียส นาน 2 วัน มีค่าความแน่นเนื้อเท่ากับ 0.65 ± 0.10 กิโลกรัม ซึ่งไม่มีความแตกต่างกับค่าความแน่นเนื้อของผลสตรอเบอร์รี่ที่ไม่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ ที่มีค่าเท่ากับ 0.67 ± 0.11 กิโลกรัม

ค่าความแน่นเนื้อของผลสตรอเบอร์รี่ที่จุ่มลงในสารละลายกรดซิตริกความเข้มข้น 0, 1 และ 2 เปอร์เซ็นต์ มีค่าไม่แตกต่างกัน ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.65 ± 0.08 , 0.68 ± 0.07 และ 0.65 ± 0.06 กิโลกรัม ตามลำดับ

ตลอดอายุการเก็บรักษา ค่าความแน่นเนื้อค่อนข้างผันแปร โดยที่อิทธิพลร่วมระหว่างกระบวนการลดอุณหภูมิและความเข้มข้นของสารละลายกรดซิตริกมีปฏิสัมพันธ์กัน (ตารางที่ 4.9 และภาพที่ 4.21)

4.4.4 ปริมาณของแข็งทั้งหมดที่ละลายน้ำได้

ปริมาณของแข็งทั้งหมดที่ละลายน้ำได้ของผลสตรอเบอร์รี่ที่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ หลังเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 5 องศาเซลเซียส นาน 2 วัน มีค่าเท่ากับ 8.83 ± 0.52 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งไม่แตกต่างกันกับปริมาณของแข็งทั้งหมดที่ละลายน้ำได้ของผลสตรอเบอร์รี่ที่ไม่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ ซึ่งมีค่าเท่ากับ 8.66 ± 0.66 เปอร์เซ็นต์

ปริมาณของแข็งทั้งหมดที่ละลายน้ำได้ของผลสตรอบอรี่ที่จุ่มลงในสารละลายกรดซิตริก ความเข้มข้น 0, 1 และ 2 เปอร์เซ็นต์ ไม่แตกต่างกันอย่าง ซึ่งที่มีค่าเท่ากับ 8.61 ± 0.28 , 8.75 ± 0.23 และ 8.88 ± 0.46 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ

ตลอดระยะเวลาของการเก็บรักษา พบว่า ปริมาณของแข็งทั้งหมดที่ละลายน้ำได้ของผลสตรอบอรี่ในทุกกรรมวิธีมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเล็กน้อย โดยที่อิทธิพลร่วมระหว่างกระบวนการลดอุณหภูมิและความเข้มข้นของสารละลายกรดซิตริกไม่มีปฏิสัมพันธ์กัน (ตารางที่ 4.9 และภาพที่ 4.22)

4.4.5 ค่า pH

ผลสตรอบอรี่ที่ไม่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ หลังเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 5 องศาเซลเซียส นาน 2 วัน มีค่า pH เท่ากับ 3.11 ± 0.10 ซึ่งไม่แตกต่างกันกับค่า pH ของผลสตรอบอรี่ที่ไม่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ ที่มีค่าเท่ากับ 3.04 ± 0.46

ผลสตรอบอรี่ที่จุ่มลงในสารละลายกรดซิตริกความเข้มข้น 2 เปอร์เซ็นต์ มีค่า pH เท่ากับ 3.02 ± 0.05 ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับค่า pH ของผลสตรอบอรี่ที่จุ่มลงในสารละลายกรดซิตริกความเข้มข้น 0 เปอร์เซ็นต์ ที่มีค่าเท่ากับ 3.13 ± 0.01

ตลอดระยะเวลาการเก็บรักษา พบว่า ค่า pH มีค่าค่อนข้างผันแปร โดยที่อิทธิพลร่วมระหว่างกระบวนการลดอุณหภูมิและความเข้มข้นของสารละลายกรดซิตริกไม่มีปฏิสัมพันธ์กัน (ตารางที่ 4.9 และภาพที่ 4.23)

4.4.6 ปริมาณกรดที่ไทเทรตได้

ปริมาณกรดที่ไทเทรตได้ของผลสตรอบอรี่ที่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ และไม่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ หลังเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 5 องศาเซลเซียส นาน 2 วัน มีค่าไม่แตกต่างกัน ซึ่งมีค่าเท่ากับ 1.02 ± 0.01 และ 1.05 ± 0.04 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ

ผลสตรอบอรี่ที่จุ่มลงในสารละลายกรดซิตริกความเข้มข้น 0 เปอร์เซ็นต์ มีปริมาณกรดที่ไทเทรตได้เท่ากับ 0.98 ± 0.05 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งมีค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับปริมาณกรดที่ไทเทรตได้ของผลสตรอบอรี่ที่จุ่มลงในสารละลายกรดซิตริกความเข้มข้น 1 และ 2 เปอร์เซ็นต์ ที่มีค่าเท่ากับ 1.05 ± 0.04 และ 1.07 ± 0.07 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ

ตลอดระยะเวลาการเก็บรักษา พบว่า ปริมาณกรดที่ไทเทรตได้ค่อนข้างคงที่ ทั้งนี้อิทธิพลร่วมระหว่างกระบวนการลดอุณหภูมิและความเข้มข้นของสารละลายกรดซิตริกไม่มีปฏิสัมพันธ์กัน (ตารางที่ 4.9 และภาพที่ 4.24)

4.4.7 ปริมาณวิตามินซี

ผลสตรอเบอร์รี่ที่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ หลังเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 5 องศาเซลเซียส นาน 2 วัน มีปริมาณวิตามินซีเท่ากับ 73.93 ± 5.49 มิลลิกรัม/100 กรัม น้ำหนักสด ซึ่งไม่แตกต่างกันกับปริมาณวิตามินซีของผลสตรอเบอร์รี่ที่ไม่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ ที่มีค่าเท่ากับ 76.47 ± 2.90 มิลลิกรัม/100 กรัม น้ำหนักสด

ปริมาณวิตามินซีของผลสตรอเบอร์รี่ที่จุ่มลงในสารละลายกรดซิตริกความเข้มข้น 0, 1 และ 2 เปอร์เซ็นต์ ไม่มีความแตกต่างกัน คือมีค่าเท่ากับ 74.14 ± 4.78 , 77.63 ± 1.90 และ 73.82 ± 1.09 มิลลิกรัม/100 กรัม น้ำหนักสด ตามลำดับ

ตลอดอายุการเก็บรักษา พบว่า ปริมาณวิตามินซีมีแนวโน้มลดลง ซึ่งอิทธิพลร่วมระหว่างกระบวนการลดอุณหภูมิและความเข้มข้นของสารละลายกรดซิตริกมีปฏิสัมพันธ์กัน (ตารางที่ 4.9 และภาพที่ 4.25)

4.4.8 ปริมาณแอนโทไซยานิน

ปริมาณแอนโทไซยานินของผลสตรอเบอร์รี่ที่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ หลังเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 5 องศาเซลเซียส นาน 2 วัน มีค่าเท่ากับ 7.70 ± 0.45 ซึ่งมีค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับปริมาณแอนโทไซยานินของผลสตรอเบอร์รี่ที่ไม่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ ที่มีค่าเท่ากับ 9.73 ± 0.55 มิลลิกรัม/100 กรัม น้ำหนักสด

ปริมาณแอนโทไซยานินของผลสตรอเบอร์รี่ที่จุ่มลงในสารละลายกรดซิตริกความเข้มข้น 0, 1 และ 2 เปอร์เซ็นต์ ไม่มีความแตกต่างกัน คือมีค่าเท่ากับ 9.30 ± 0.61 , 8.35 ± 0.51 และ 7.95 ± 2.27 มิลลิกรัม/100 กรัม น้ำหนักสด ตามลำดับ

เมื่อเก็บรักษาไว้นานขึ้น พบว่า ปริมาณแอนโทไซยานินของผลสตรอเบอร์รี่ในทุกกรรมวิธีมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น ทั้งนี้อิทธิพลร่วมระหว่างกระบวนการลดอุณหภูมิและความเข้มข้นของสารละลายกรดซิตริกไม่มีปฏิสัมพันธ์กัน (ตารางที่ 4.9 และภาพที่ 4.26)

5.4.9 จำนวนโคโลนีของจุลินทรีย์

ในวันแรกที่มีความเจือจางของตัวอย่างสตรอเบอร์รี่เท่ากับ 1×10^{-3} พบว่า ผลสตรอเบอร์รี่ที่ผ่านการลดอุณหภูมิมิมีจำนวนโคโลนีที่นับได้เท่ากับ $0.00 \log_{10}$ CFU/g ซึ่งแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับผลสตรอเบอร์รี่ที่ไม่ผ่านการลดอุณหภูมิที่มีค่าเท่ากับ $4.75 \log_{10}$ CFU/g เช่นเดียวกับที่ความเจือจางของตัวอย่างสตรอเบอร์รี่เท่ากับ 1×10^{-4} ผลสตรอเบอร์รี่ที่ผ่านการลดอุณหภูมิมิมีจำนวนโคโลนีที่นับได้เท่ากับ $0.00 \log_{10}$ CFU/g ซึ่งแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับผลสตรอเบอร์รี่ที่ไม่ผ่านการลดอุณหภูมิที่มีค่าเท่ากับ $1.2 \log_{10}$ CFU/g ส่วนวันที่ 3 ที่ความเจือจางของตัวอย่างสตรอเบอร์รี่เท่ากับ

1×10^{-3} พบว่า ผลสตรอบเอร์ที่ผ่านการลดอุณหภูมิมีจำนวนโคโลนีที่นับได้ไม่แตกต่างกันกับผลสตรอบเอร์ที่ไม่ผ่านการลดอุณหภูมิ คือ มีค่าเท่ากับ 10.16 และ 9.66 $\log_{10}$ CFU/g ตามลำดับ แต่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ความเงิองของตัวอย่างสตรอบเอร์เท่ากับ 1×10^{-4} คือ ผลสตรอบเอร์ที่ผ่านการลดอุณหภูมิมีจำนวนโคโลนีที่นับได้เท่ากับ 1.91 $\log_{10}$ CFU/g ผลสตรอบเอร์ที่ไม่ผ่านการลดอุณหภูมิที่มีจำนวนโคโลนีเท่ากับ 3.91 $\log_{10}$ CFU/g

ในวันแรกที่ความเงิองของตัวอย่างสตรอบเอร์เท่ากับ 1×10^{-3} พบว่า ผลสตรอบเอร์ที่จุ่มลงในสารละลายกรดซิดริก 2 เปอร์เซ็นต์ มีจำนวนโคโลนีที่นับได้เท่ากับ 6.25 $\log_{10}$ CFU/g ซึ่งแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับผลสตรอบเอร์ที่จุ่มลงในสารละลายกรดซิดริก 0 และ 1 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.25 และ 0.62 $\log_{10}$ CFU/g ตามลำดับ เช่นเดียวกับที่ความเงิองของตัวอย่างสตรอบเอร์เท่ากับ 1×10^{-4} ผลสตรอบเอร์ที่จุ่มลงในสารละลายกรดซิดริก 2 เปอร์เซ็นต์ มีจำนวนโคโลนีที่นับได้เท่ากับ 1.87 $\log_{10}$ CFU/g ซึ่งแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับผลสตรอบเอร์ที่จุ่มลงในสารละลายกรดซิดริก 0 และ 1 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.00 และ 0.00 $\log_{10}$ CFU/g ตามลำดับ

ในวันที่ 3 ที่ความเงิองของตัวอย่างสตรอบเอร์เท่ากับ 1×10^{-3} พบว่า ผลสตรอบเอร์ที่จุ่มลงในสารละลายกรดซิดริก 0, 1 และ 2 เปอร์เซ็นต์ มีจำนวนโคโลนีที่นับได้เท่ากับ 6.62, 9.62 และ 13.5 $\log_{10}$ CFU/g ตามลำดับ เช่นเดียวกับที่ความเงิองของตัวอย่างสตรอบเอร์เท่ากับ 1×10^{-4} ผลสตรอบเอร์ที่จุ่มลงในสารละลายกรดซิดริก 0, 1 และ 2 เปอร์เซ็นต์ มีจำนวนโคโลนีที่นับได้เท่ากับ 1.75, 2.62 และ 4.37 $\log_{10}$ CFU/g ตามลำดับ

ทั้งนี้อิทธิพลร่วมระหว่างกระบวนการลดอุณหภูมิและความเข้มข้นของสารละลายกรดซิดริกมีปฏิสัมพันธ์กัน (ตารางที่ 4.10)

ตารางที่ 4.7 ค่า L*, chroma และ hue angle ของสีผิวผลสตรอเบอร์รี่พันธุ์พระราชทาน 72 ที่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ และไม่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ แล้วจุ่มลงในสารละลายกรดซิตริก ความเข้มข้น 0, 1 และ 2 เปอร์เซ็นต์ เก็บรักษาที่อุณหภูมิ 5 องศาเซลเซียส นาน 2 วัน

วิธีการ	ค่าสีผิว		
	L*	chroma	hue angle
ปัจจัยที่ 1 : กระบวนการลดอุณหภูมิ			
ผ่านการลดอุณหภูมิ	38.19±6.73	48.26±4.43	36.85±4.67
ไม่ผ่านการลดอุณหภูมิ	40.34±6.25	47.67±3.02	36.88±6.35
ปัจจัยที่ 2 : ความเข้มข้นของกรดซิตริก			
0 เปอร์เซ็นต์	39.40±4.57	47.43±3.95	37.22±6.91
1 เปอร์เซ็นต์	39.11±5.98	48.45±4.42	36.52±7.96
2 เปอร์เซ็นต์	39.28±6.49	48.03±2.18	36.86±7.35
ปัจจัยที่ 1	ns	ns	ns
ปัจจัยที่ 2	ns	ns	ns
ปัจจัยที่ 1×2	*	ns	ns

หมายเหตุ ตัวอักษรที่ตามหลังค่าเฉลี่ยที่แตกต่างกันแสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ

ความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

* คือ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ns คือ ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.8 ค่า L*, chroma และ hue angle ของสีเนื้อผลสตรอเบอร์รี่พันธุ์พระราชทาน 72 ที่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ และไม่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ แล้วจุ่มลงในสารละลายกรดซิตริก ความเข้มข้น 0, 1 และ 2 เปอร์เซ็นต์ เก็บรักษาที่อุณหภูมิ 5 องศาเซลเซียส นาน 2 วัน

วิธีการ	ค่าสีเนื้อ		
	L*	chroma	hue angle
ปัจจัยที่ 1 : กระบวนการลดอุณหภูมิ			
ผ่านการลดอุณหภูมิ	64.12±4.95 ^b	24.47±6.96 ^a	53.49±5.36 ^b
ไม่ผ่านการลดอุณหภูมิ	60.56±4.34 ^a	27.74±7.95 ^b	50.14±9.60 ^a
ปัจจัยที่ 2 : ความเข้มข้นของกรดซิตริก			
0 เปอร์เซ็นต์	61.72±3.24	24.62±4.88	51.25±5.94
1 เปอร์เซ็นต์	62.16±2.99	27.42±4.71	52.24±3.86
2 เปอร์เซ็นต์	63.14±3.66	26.25±6.12	51.95±5.46
ปัจจัยที่ 1	*	*	*
ปัจจัยที่ 2	ns	ns	ns
ปัจจัยที่ 1×2	ns	ns	ns

หมายเหตุ ตัวอักษรที่ตามหลังค่าเฉลี่ยที่แตกต่างกันแสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

* คือ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ns คือ ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.9 ความแน่นเนื้อ, ปริมาณของแข็งทั้งหมดที่ละลายน้ำได้ ค่า pH ปริมาณกรดที่ไทเทรตได้ ปริมาณวิตามินซี และปริมาณแอนโทไซยานินของผลสตรอเบอร์รี่พันธุ์พระราชทาน 72 ที่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ และไม่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ แล้วจุ่มลงในสารละลายกรดซิตริก ความเข้มข้น 0, 1 และ 2 เปอร์เซ็นต์ เก็บรักษาที่อุณหภูมิ 5 องศาเซลเซียส นาน 2 วัน

วิธีการ	ความแน่นเนื้อ (กิโลกรัม)	ปริมาณของแข็งทั้งหมดที่ละลายน้ำได้ (เปอร์เซ็นต์)	ค่า pH	ปริมาณกรดที่ไทเทรตได้ (เปอร์เซ็นต์)	ปริมาณวิตามินซี (มิลลิกรัม/100 กรัม น้ำหนักสด)	ปริมาณแอนโทไซยานิน (มิลลิกรัม/100 กรัม น้ำหนักสด)
ปัจจัยที่ 1 : กระบวนการลดอุณหภูมิ						
ผ่านการลดอุณหภูมิ	0.65±0.10	8.83±0.52	3.11±0.10	1.02±0.01	73.93±5.49	7.70±0.45 ^a
ไม่ผ่านการลดอุณหภูมิ	0.67±0.11	8.66±0.66	3.04±0.46	1.05±0.04	76.47±2.90	9.73±0.55 ^b
ปัจจัยที่ 2 : ความเข้มข้นของกรดซิตริก						
0 เปอร์เซ็นต์	0.65±0.08	8.61±0.28	3.13±0.01 ^b	0.98±0.05 ^b	74.14±4.78	9.30±0.61
1 เปอร์เซ็นต์	0.68±0.07	8.75±0.23	3.08±0.04 ^{ab}	1.05±0.04 ^a	77.63±1.90	8.35±0.51
2 เปอร์เซ็นต์	0.65±0.06	8.88±0.46	3.02±0.05 ^a	1.07±0.07 ^a	73.86±1.09	7.95±2.27
ปัจจัยที่ 1	ns	ns	ns	ns	ns	*
ปัจจัยที่ 2	ns	ns	*	*	ns	ns
ปัจจัยที่ 1×2	*	ns	ns	ns	*	ns

หมายเหตุ ตัวอักษรที่ตามหลังค่าเฉลี่ยที่แตกต่างกันแสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ

ความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

* คือ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ns คือ ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

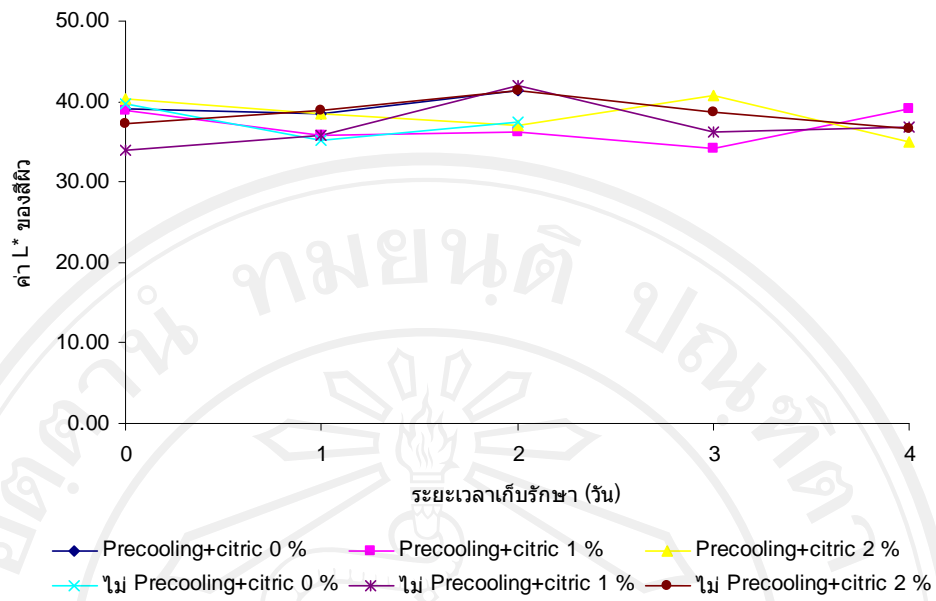
ตารางที่ 4.10 จำนวนโคโลนีที่นับได้จากงานเลี้ยงเชื้อที่ระดับความเจือจางของตัวอย่างสโตรเบอร์เท่ากับ 1×10^{-3} และ 1×10^{-4} ซึ่งผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ และไม่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ แล้วจุ่มลงในสารละลายกรดซิตริก ความเข้มข้น 0, 1 และ 2 เปอร์เซ็นต์ นาน 3 วัน

วิธีการ	จำนวนโคโลนี (log ₁₀ CFU/g)			
	วันที่ 0		วันที่ 3	
	1×10^{-3}	1×10^{-4}	1×10^{-3}	1×10^{-4}
ปัจจัยที่ 1 : กระบวนการลดอุณหภูมิ				
ผ่านการลดอุณหภูมิ	0.00 ^a	0.00 ^a	10.16	1.91 ^a
ไม่ผ่านการลดอุณหภูมิ	4.75 ^b	1.25 ^b	9.66	3.91 ^b
ปัจจัยที่ 2 : ความเข้มข้นของกรดซิตริก				
0 เปอร์เซ็นต์	0.25 ^a	0.00 ^a	6.62 ^a	1.75 ^a
1 เปอร์เซ็นต์	0.62 ^a	0.00 ^a	9.62 ^b	2.62 ^a
2 เปอร์เซ็นต์	6.25 ^b	1.87 ^b	13.5 ^c	4.37 ^b
ปัจจัยที่ 1	*	*	ns	*
ปัจจัยที่ 2	*	*	*	*
ปัจจัยที่ 1×2	*	*	*	*

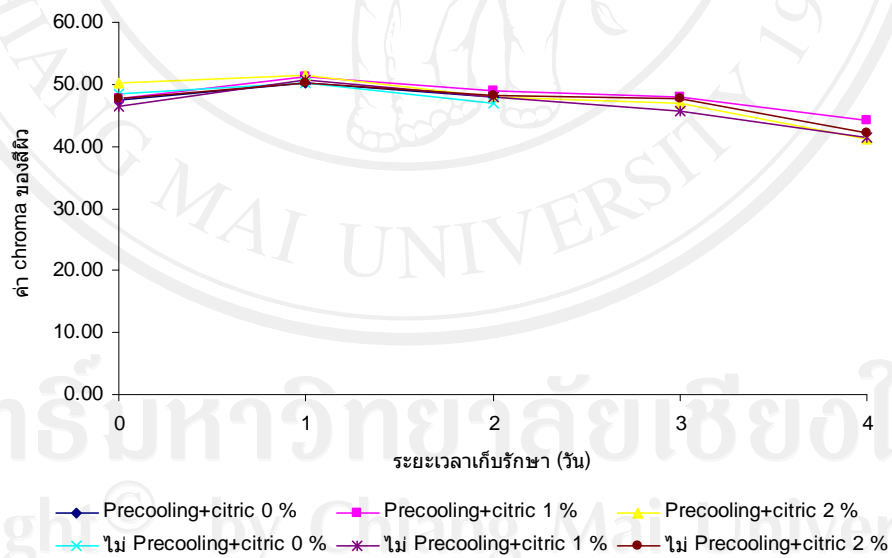
หมายเหตุ ตัวอักษรที่ตามหลังค่าเฉลี่ยที่แตกต่างกันแสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

* คือ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

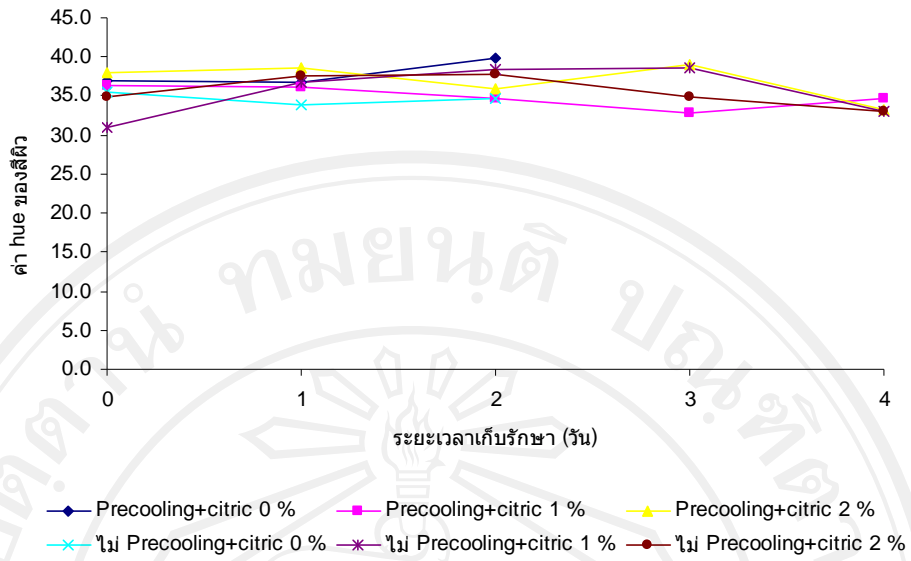
ns คือ ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

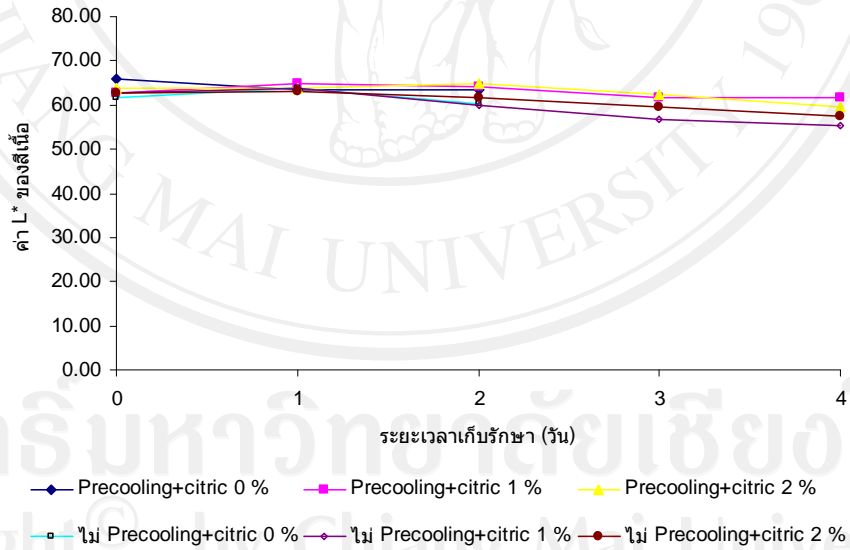
ภาพที่ 4.16 ค่า L* ของสีผิวผลสตรอเบอรี่พันธุ์พระราชทาน 72 ที่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิและไม่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิแล้วจุ่มลงในสารละลายกรดซิตริก ความเข้มข้น 0, 1 และ 2 เปอร์เซ็นต์ เก็บรักษาที่อุณหภูมิ 5 องศาเซลเซียส นาน 4 วัน

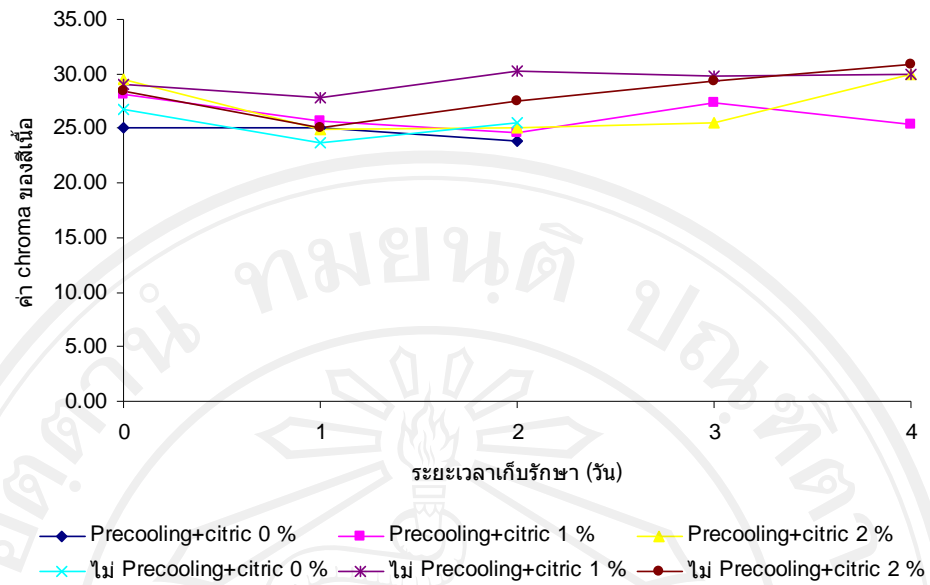
ภาพที่ 4.17 ค่า chroma ของสีผิวผลสตรอเบอรี่พันธุ์พระราชทาน 72 ที่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิและไม่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิแล้วจุ่มลงในสารละลายกรดซิตริก ความเข้มข้น 0, 1 และ 2 เปอร์เซ็นต์ เก็บรักษาที่อุณหภูมิ 5 องศาเซลเซียส นาน 4 วัน

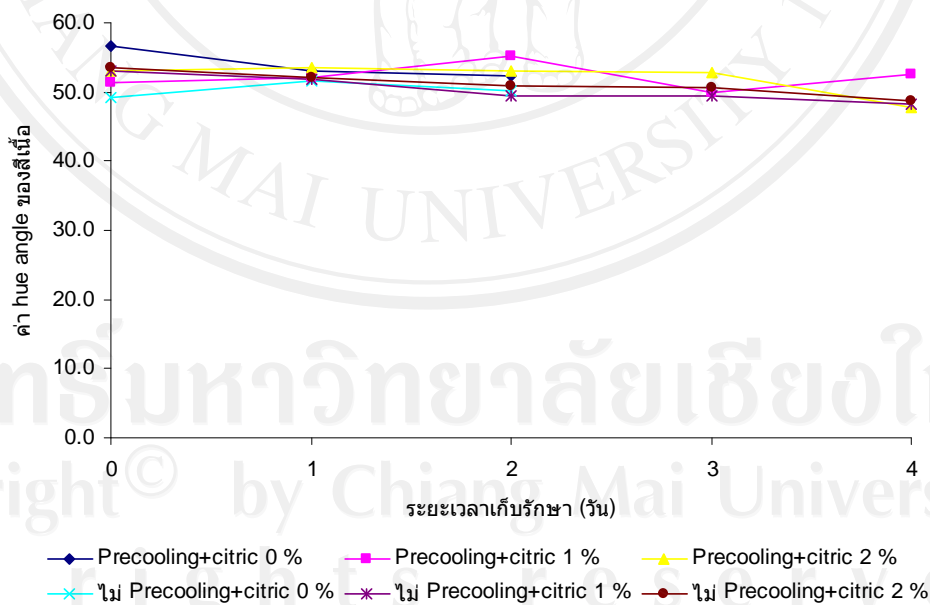
ภาพที่ 4.18 ค่า hue ของสีผิวผลสตอเบอร์รี่พันธุ์พระราชทาน 72 ที่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิและไม่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิแล้วจุ่มลงในสารละลายกรดซิตริก ความเข้มข้น 0, 1 และ 2 เปอร์เซ็นต์ เก็บรักษาที่อุณหภูมิ 5 องศาเซลเซียส นาน 4 วัน

ภาพที่ 4.19 ค่า L* ของสีเนื้อผลสตอเบอร์รี่พันธุ์พระราชทาน 72 ที่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิและไม่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิแล้วจุ่มลงในสารละลายกรดซิตริก ความเข้มข้น 0, 1 และ 2 เปอร์เซ็นต์ เก็บรักษาที่อุณหภูมิ 5 องศาเซลเซียส นาน 4 วัน

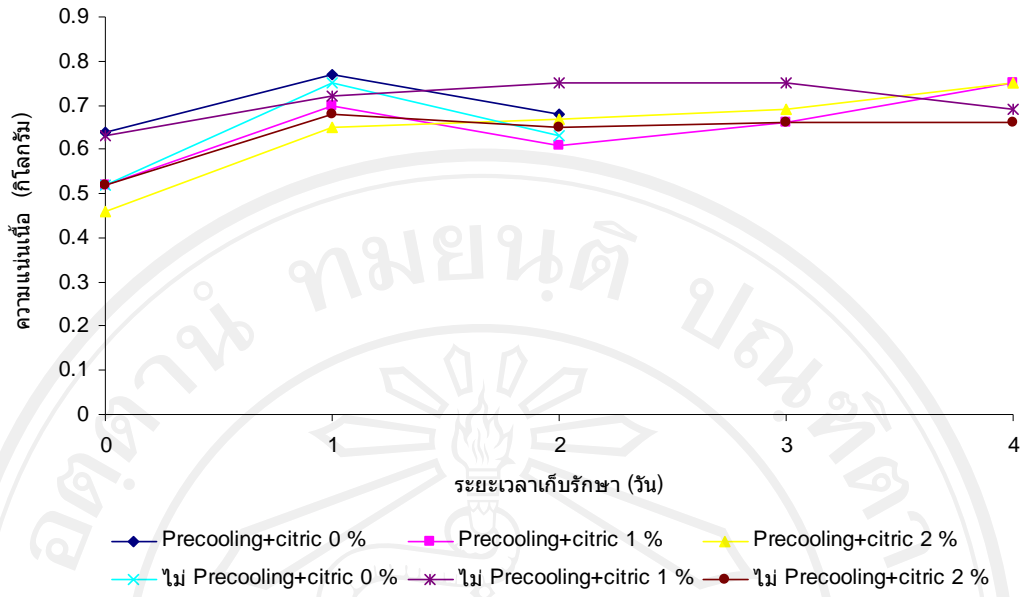

ภาพที่ 4.20 ค่า chroma ของสีเนื้อผลสตรอเบอร์รี่พันธุ์พระราชทาน 72 ที่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิและไม่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิแล้วจุ่มลงในสารละลายกรดซิตริก ความเข้มข้น 0, 1 และ 2 เปอร์เซ็นต์ เก็บรักษาที่อุณหภูมิ 5 องศาเซลเซียส นาน 4 วัน

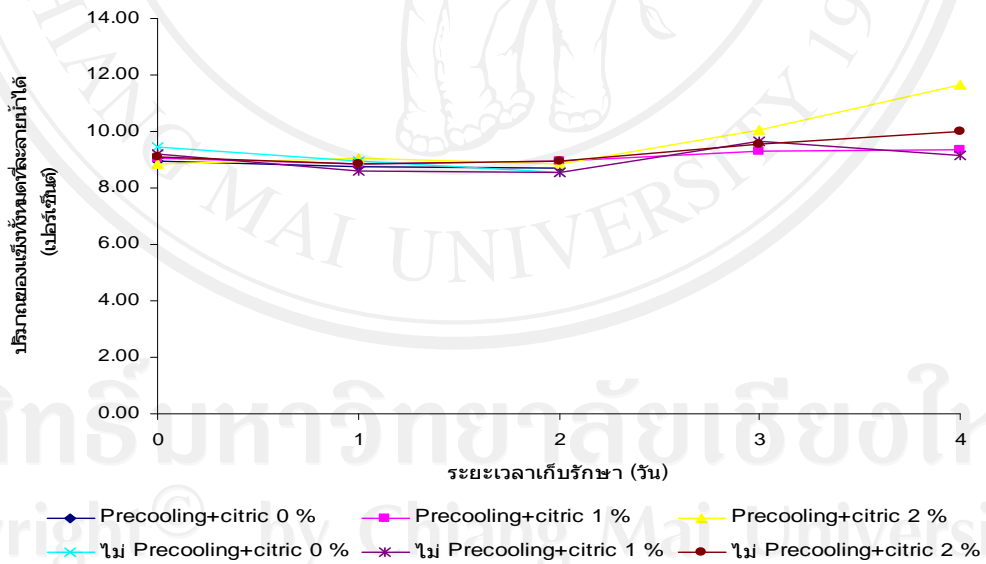

ภาพที่ 4.21 ค่า hue ของสีเนื้อผลสตรอเบอร์รี่พันธุ์พระราชทาน 72 ที่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิและไม่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิแล้วจุ่มลงในสารละลายกรดซิตริก ความเข้มข้น 0, 1 และ 2 เปอร์เซ็นต์ เก็บรักษาที่อุณหภูมิ 5 องศาเซลเซียส นาน 4 วัน

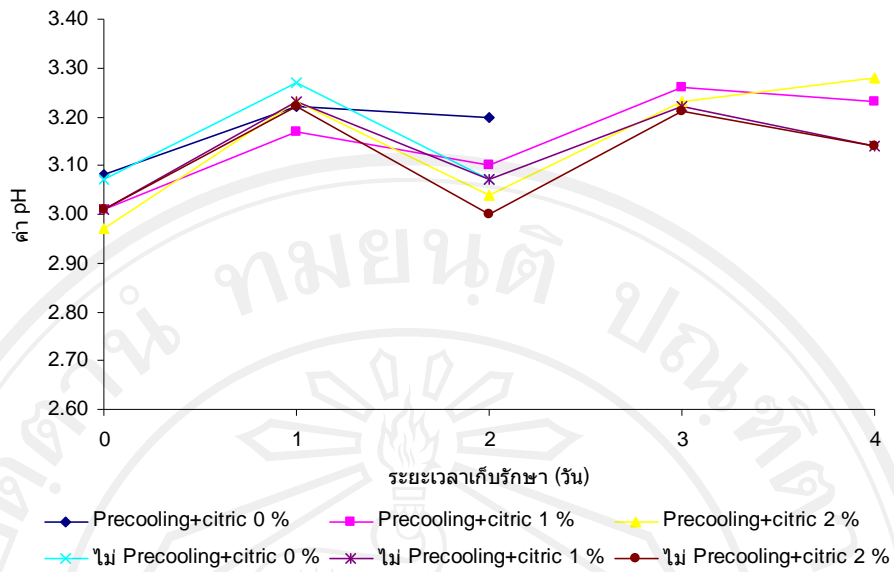

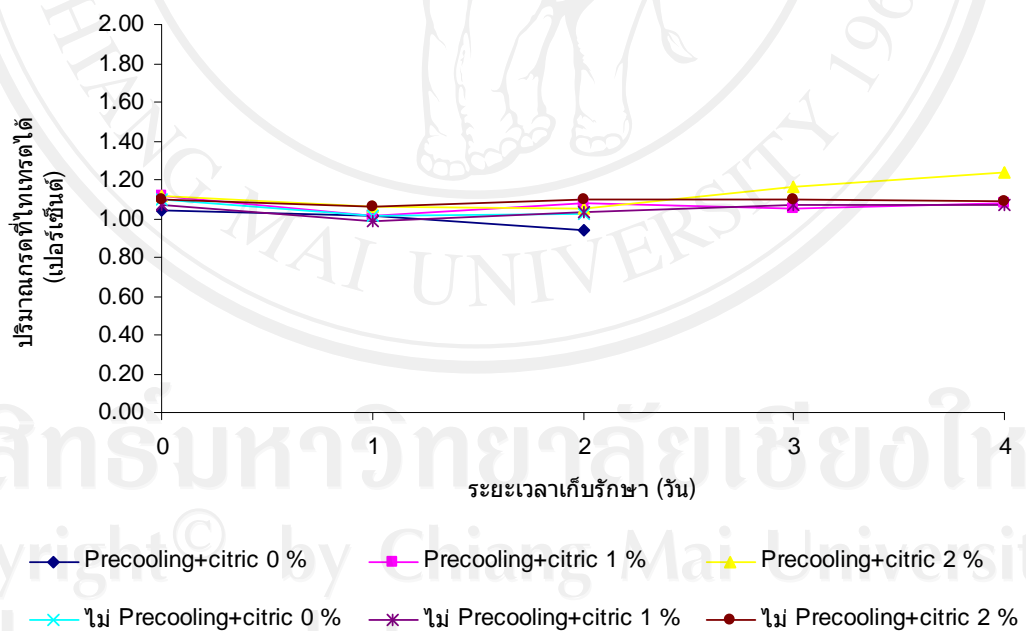
ภาพที่ 4.22 ความแน่นเนื้อของผลสตรอเบอรี่พันธุ์พระราชทาน 72 ที่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิและไม่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิแล้วจุ่มลงในสารละลายกรดซิตริก ความเข้มข้น 0, 1 และ 2 เปอร์เซ็นต์ เก็บรักษาที่อุณหภูมิ 5 องศาเซลเซียส นาน 4 วัน

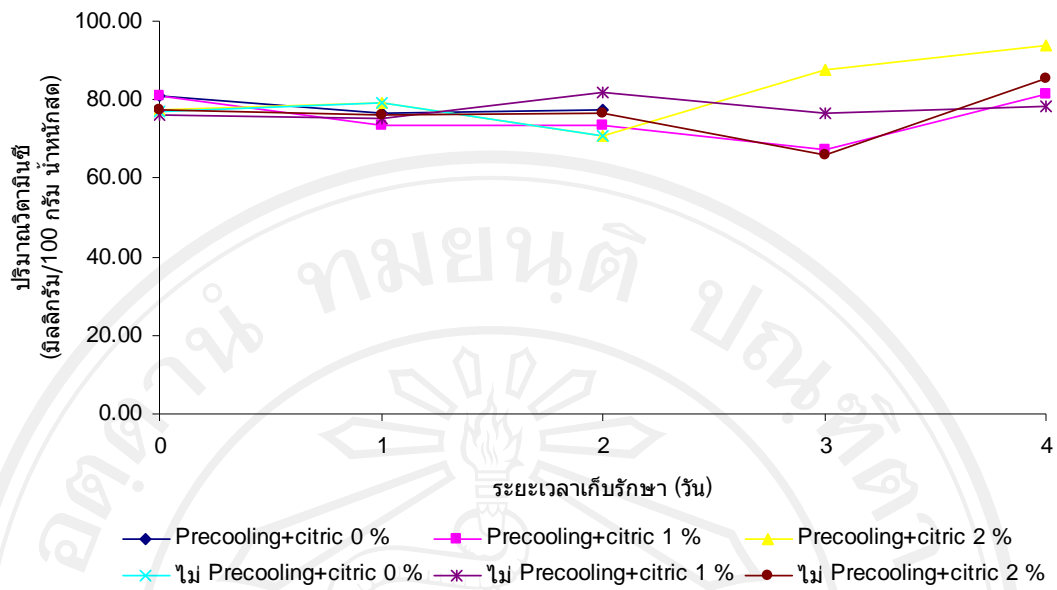
ภาพที่ 4.23 ปริมาณของแข็งทั้งหมดที่ละลายน้ำได้ของผลสตรอเบอรี่พันธุ์พระราชทาน 72 ที่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิและไม่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิแล้วจุ่มลงในสารละลายกรดซิตริก ความเข้มข้น 0, 1 และ 2 เปอร์เซ็นต์ เก็บรักษาที่อุณหภูมิ 5 องศาเซลเซียส นาน 4 วัน

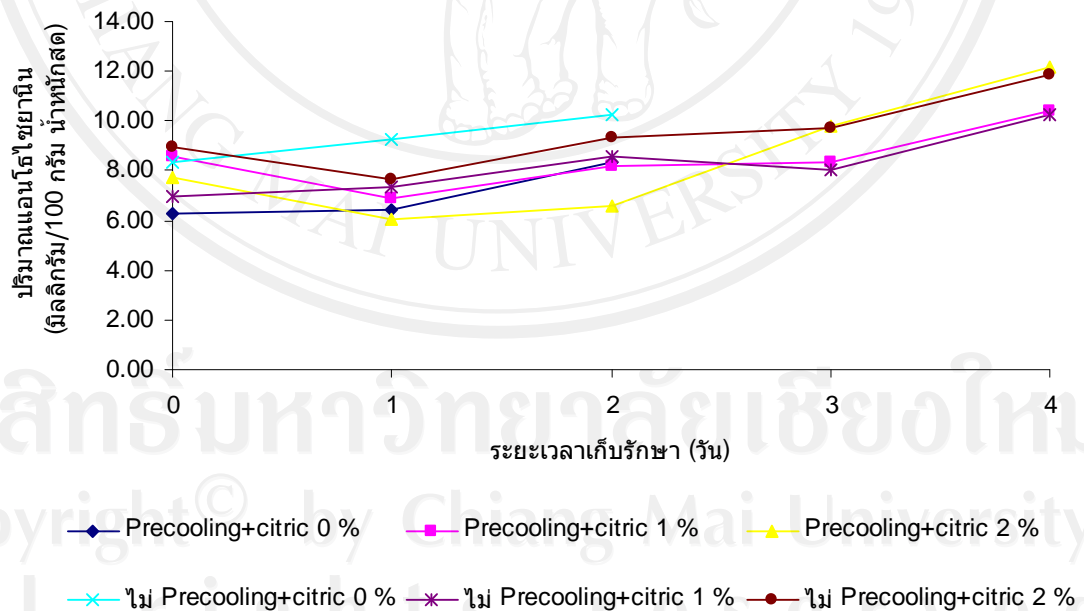
ภาพที่ 4.24 ค่า pH ของผลสตรอเบอร์รี่พันธุ์พระราชทาน 72 ที่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิและไม่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิแล้วจุ่มลงในสารละลายกรดซิตริก ความเข้มข้น 0, 1 และ 2 เปอร์เซ็นต์ เก็บรักษาที่อุณหภูมิ 5 องศาเซลเซียส นาน 4 วัน

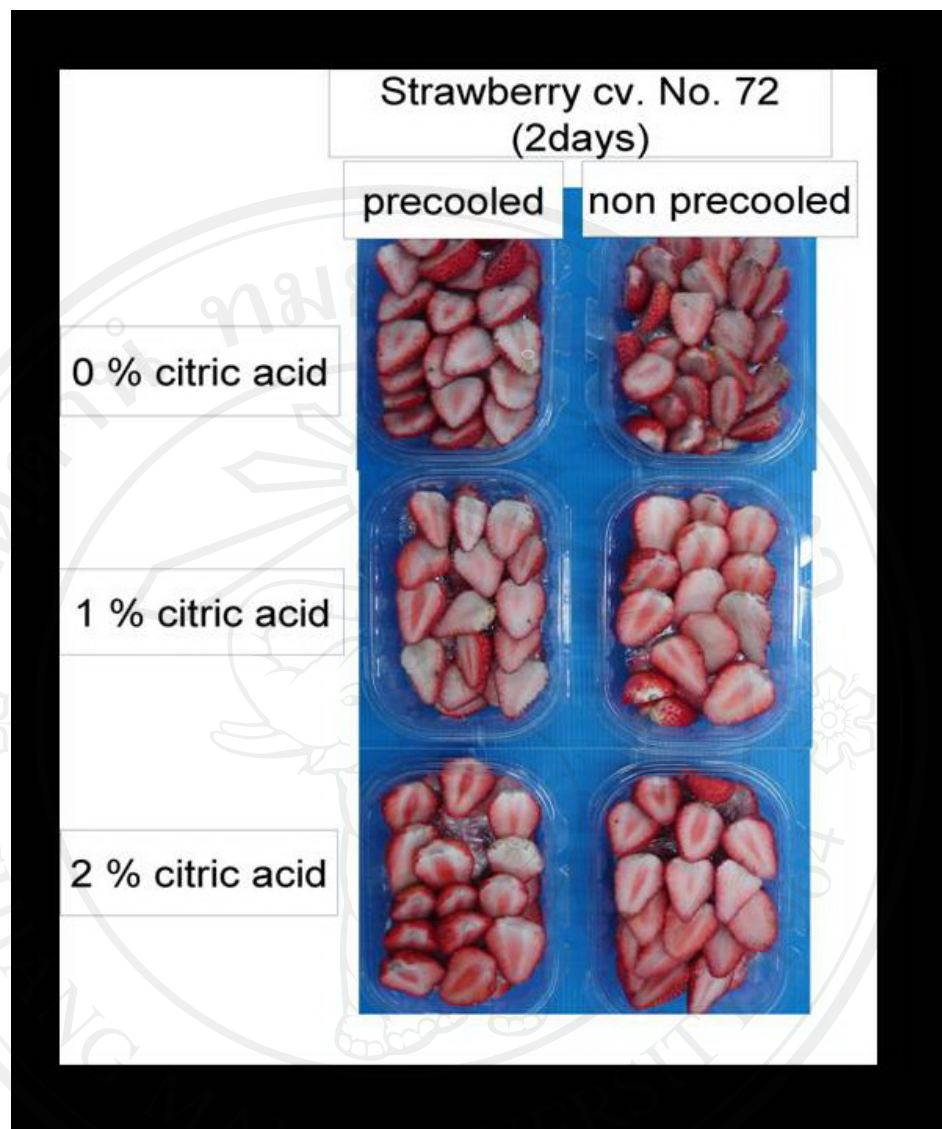
ภาพที่ 4.25 ปริมาณกรดที่ไทเทรตได้ของผลสตรอเบอร์รี่พันธุ์พระราชทาน 72 ที่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ และไม่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ แล้วจุ่มลงในสารละลายกรดซิตริก ความเข้มข้น 0, 1 และ 2 เปอร์เซ็นต์ เก็บรักษาที่อุณหภูมิ 5 องศาเซลเซียส นาน 4 วัน

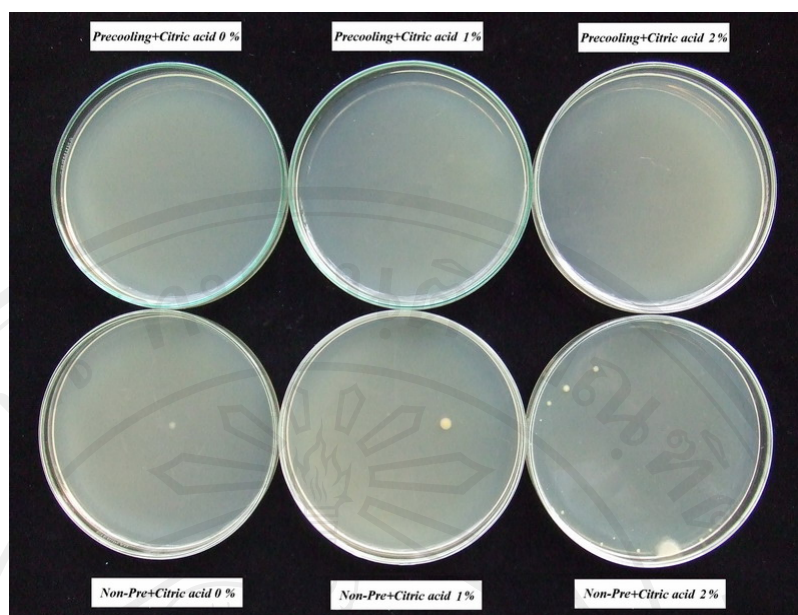
ภาพที่ 4.26 ปริมาณวิตามินซีของผลสตรอเบอรี่พันธุ์พระราชทาน 72 ที่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ และไม่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ แล้วจุ่มลงในสารละลายกรดซิตริก ความเข้มข้น 0, 1 และ 2 เปอร์เซ็นต์ เก็บรักษาที่อุณหภูมิ 5 องศาเซลเซียส นาน 4 วัน

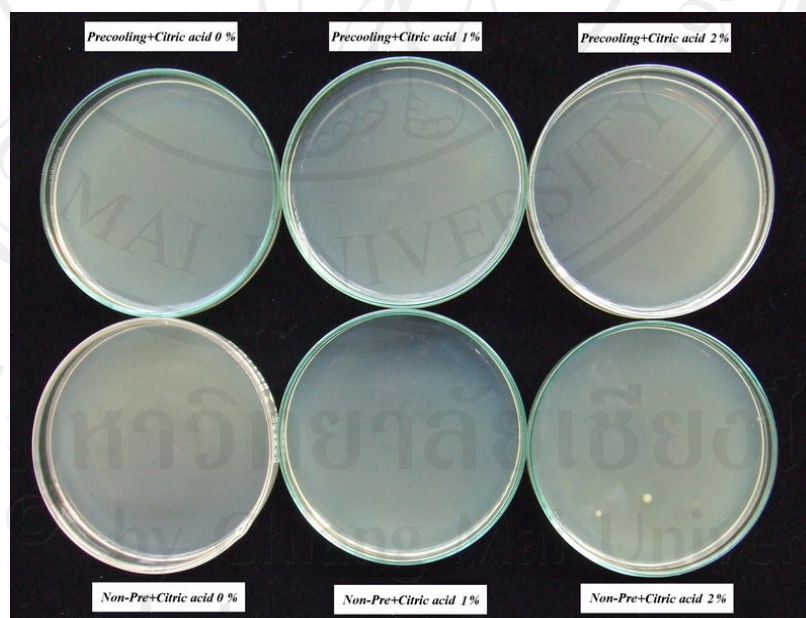
ภาพที่ 4.27 ปริมาณแอสคอร์บิกของผลสตรอเบอรี่พันธุ์พระราชทาน 72 ที่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ และไม่ผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิ แล้วจุ่มลงในสารละลายกรดซิตริก ความเข้มข้น 0, 1 และ 2 เปอร์เซ็นต์ เก็บรักษาที่อุณหภูมิ 5 องศาเซลเซียส นาน 4 วัน

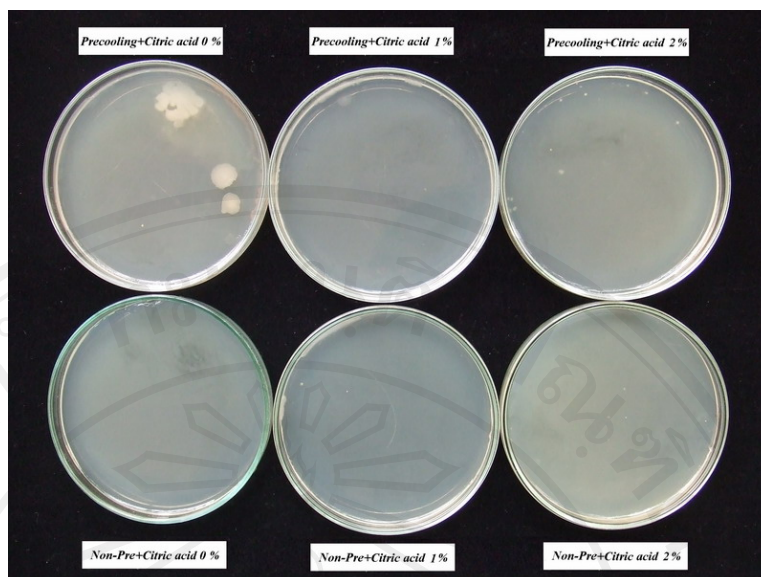
ภาพที่ 4.28 ลักษณะของสตรอเบอรี่หั่นชิ้นที่ผ่านการลดอุณหภูมิและไม่ผ่านการลดอุณหภูมิ แล้วจุ่มด้วยสารละลายกรดซิตริก ความเข้มข้น 0, 1 และ 2 เปอร์เซ็นต์ หลังจากเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 5 องศาเซลเซียส นาน 2 วัน

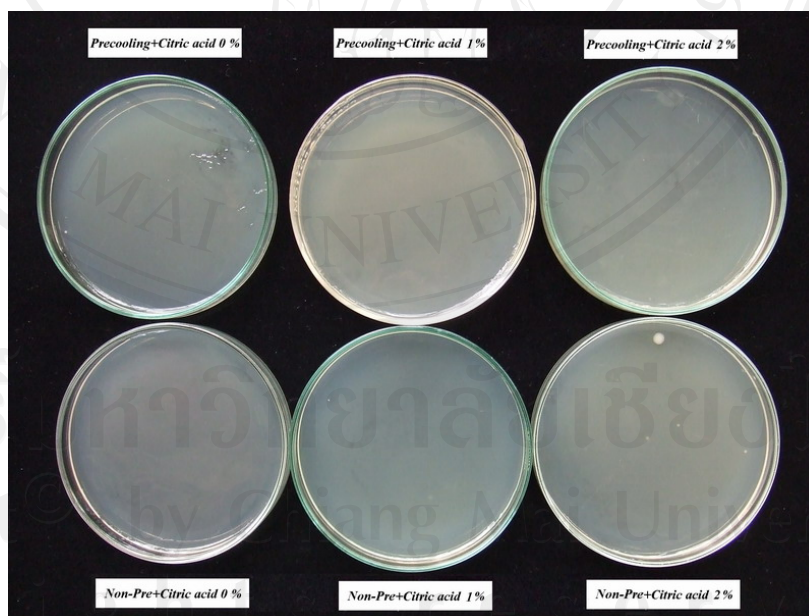
ภาพที่ 4.29 จำนวนโคโลนีที่ปรากฏบนจานเลี้ยงเชื้อ ที่มีสารละลายตัวอย่างสตรอเบอร์รี่ที่ผ่านการลดอุณหภูมิและไม่ผ่านการลดอุณหภูมิ แล้วจุ่มด้วยสารละลายกรดซิตริก ความเข้มข้น 0, 1 และ 2 เปอร์เซ็นต์ ที่มีความเจือจางเท่ากับ 10^{-3} วันแรกของการเก็บรักษา

ภาพที่ 4.30 จำนวนโคโลนีที่ปรากฏบนจานเลี้ยงเชื้อ ที่มีสารละลายตัวอย่างสตรอเบอร์รี่ที่ผ่านการลดอุณหภูมิและไม่ผ่านการลดอุณหภูมิ แล้วจุ่มด้วยสารละลายกรดซิตริก ความเข้มข้น 0, 1 และ 2 เปอร์เซ็นต์ ที่มีความเจือจางเท่ากับ 10^{-4} วันแรกของการเก็บรักษา

ภาพที่ 4.31 จำนวนโคโลนีที่ปรากฏบนจานเลี้ยงเชื้อ ที่มีสารละลายตัวอย่างสตรอเบอร์รี่ที่ผ่านการลดอุณหภูมิและไม่ผ่านการลดอุณหภูมิ แล้วจุ่มด้วยสารละลายกรดซิตริก ความเข้มข้น 0, 1 และ 2 เปอร์เซ็นต์ ที่มีความเจือจางเท่ากับ 10^{-3} หลังจากเก็บรักษานาน 3 วัน

ภาพที่ 4.32 จำนวนโคโลนีที่ปรากฏบนจานเลี้ยงเชื้อ ที่มีสารละลายตัวอย่างสตรอเบอร์รี่ที่ผ่านการลดอุณหภูมิและไม่ผ่านการลดอุณหภูมิ แล้วจุ่มด้วยสารละลายกรดซิตริก ความเข้มข้น 0, 1 และ 2 เปอร์เซ็นต์ ที่มีความเจือจางเท่ากับ 10^{-4} หลังจากเก็บรักษานาน 3 วัน